

ФАКУЛТЕТ ЗА ЦИВИЛНО ВАЗДУХОПЛОВСТВО
БЕОГРАД

089/18

27.02.2018.

ФАКУЛТЕТ ЗА ЦИВИЛНО ВАЗДУХОПЛОВСТВО

СТАТУТ

ФАКУЛТЕТА ЗА ЦИВИЛНО ВАЗДУХОПЛОВСТВО

Београд, 2018.

САДРЖАЈ

1. ОПШТЕ ОДРЕДБЕ	5
Печат и штамбиљ	6
2. ДЕЛАТНОСТ ФАКУЛТЕТА	6
3. ЗАСТУПАЊЕ ФАКУЛТЕТА	8
4. САМОВРЕДНОВАЊЕ	8
Комисија за обезбеђење квалитета (КОК)	8
5. СТУДИЈЕ И СТУДИЈСКИ ПРОГРАМИ	9
Студијски програм	9
Врсте студија	9
Степен студија	9
Студијски програм за стицање заједничке дипломе	10
Садржај студијског програма	10
Обим студија	13
План и програм извођења наставе	13
Завршни и мастер рад	14
Докторска дисертација	14
Преношење ЕСПБ бодова	14
6. ОРГАНИ ФАКУЛТЕТА	15
Орган управљања	15
Избор чланова Савета	15
Надлежност Савета факултета	16
Престанак чланства у Савету Факултета	17
Орган пословођења Факултета	18
Заступање и представљање Факултета	19
Декан Факултета	19
Вршилац дужности декана	21
Декански колегијум	21
Стручни орган	21
Наставно - научно веће факултета	22
Комисије и одбори Већа	24
Веће ментора докторских студија	24
Студентски парламент	25
7. ФИНАНСИРАЊЕ ВИСОКОШКОЛСКЕ УСТАНОВЕ	26
Школарина	27
8. ОСОБЉЕ ВИСОКОШКОЛСКЕ УСТАНОВЕ	27
Наставно особље	28
Уже научне области	28
Услови за избор у звање наставника	28
Сарадник у настави	29
Предавач ван радног времена	29
Асистент	29
Наставници страних језика	30

Политика запошљавања и ангажовања наставника и сарадника	30
Заснивање радног односа и стицање звања наставника	31
Гостујући професор	32
Професор по позиву	33
Професор емеритус	33
Лица у научним звањима - истраживач	33
Ненаставно особље	34
Истраживачко развојни центар у ваздухопловству	34
Политика запошљавања на Факултету	34
Права и обавезе наставника и сарадника	34
Права и обавезе запослених	35
Престанак радног односа наставника	35
Престанак радног односа наставника због неизбора у звање и губитак звања	36
Мировање радног односа и изборног периода	36
9. РЕЖИМ СТУДИЈА	38
10. РЕЖИМ СТУДИЈА И СТУДЕНТИ	39
Упис студената	39
Школска година	39
Организација студија	40
Конкурс за упис на студије	40
Права и обавезе студената	40
Правила студија	41
Статус студента	41
Испити	42
Оцењивање студената	42
Мировање права и обавеза студената	42
Престанак статуса студента	44
11. НАУЧНОИСТРАЖИВАЧКИ РАД	45
12 . УНУТРАШЊА ОРГАНИЗАЦИЈА ФЦВ-а	46
Организационе јединице	46
Библиотечка делатност	48
рачунарско - информациона делатност	49
13. ЕВИДЕНЦИЈЕ И ЈАВНЕ ИСПРАВЕ	49
База података и информациони системи	49
Подаци о евиденцијама	49
Заштита података и евиденција	51
14. ПРИЗНАВАЊЕ СТРАНИХ ВИСОКОШКОЛСКИХ ИСПРАВА И ВРЕДНОВАЊЕ СТРАНИХ СТУДИЈСКИХ ПРОГРАМА	53
Признавање страних високошколских исправа	53
Вредновање страних студијских програма	53
15. ИЗДАВАЧКА ДЕЛАТНОСТ	54
16. ЈАВНОСТ РАДА И ПОСЛОВНА ТАЈНА	54
Начин остваривања јавности рада	54
Пословна тајна	54
17. ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ	55

На основу члана 56. и 63. став 1. тачка 1. Закона о високом образовању („Службени гласник Републике Србије“, бр. 76/05, 100/07 – аутентично тумачење 97/2008, 44/2010, 93/2012, 89/2013 и 99/2014, 45/2015 – аутентично тумачење, 68/2015 и 87/2016 и бр.88/2017- у даљем тексту Закон), а на предлог Наставно-научног већа на седници одржаној дана 20.02.2018. Савет Факултета за цивилно ваздухопловство на седници одржаној дана 27.02.2018. године донео је:

СТАТУТ

ФАКУЛТЕТА ЗА ЦИВИЛНО ВАЗДУХОПЛОВСТВО

1. ОПШТЕ ОДРЕДБЕ

Члан 1.

Овим статутом уређују се основи организације, делатност, управљање и руковођење, студијски програми и режим студија, научноистраживачки рад, стручни органи, финансирање као и друга питања од значаја за обављање делатности и рад Факултета за цивилно ваздухопловство Мегатренд универзитета у Београду (у даљем тексту: Факултет).у складу са законом.

Члан 2.

Факултет је високошколска установа у саставу Мегатренд универзитета у Београду (у даљем тексту Универзитет) која остварује академске студијске програме и развија научноистраживачки и стручни рад као компоненте јединственог процеса високог образовања из образовно-научног поља Техничко - технолошких наука и друштвено хуманистичкох наука. Факултет за цивилно ваздухопловство је матичан за научно-стручну област саобраћајног инжињерства у ваздушном саобраћају.

Члан 3.

Факултет има својство правног лица и сва овлашћења у правном промету која му припадају на основу Устава, Закона и овог Статута. У правном промету ФЦВ наступа под називом Мегатренд универзитета у Београд као и под својим називом у складу са Статутом Универзитета.

Члан 4.

Назив високошколске установе је: "Факултет за цивилно ваздухопловство", Мегатренд универзитета у Београду. Скраћени назив Факултета је : ФЦВ.

Назив високошколске установе на енглеском језику је: " Faculty of Civil Aviation", Megatrend University in Belgrade.

Седиште високошколске установе је у Београду, Булевар маршала Толбухина 8, Нови Београд.

Факултет је регистрован код Привредног суда у Београду, са матичним бројем: 17895893 и додељеним пореским идентификационим бројем ПИБ: 109792071, под којим је и уписан у јединствени регистар пореских обвезника Пореске управе Нови Београд.

У оквиру својих основних делатности Факултет има право и обавезу да се служи називом, грбом и заставом Универзитета, као и да их уноси у своја обележја. У свим другим случајевима употребу назива, грба и заставе одобрава ректор.

ПЕЧАТ И ШТАМБИЉ

Члан 5.

Факултет у пословању употребљава печат и то округлог облика пречника 37 мм и са текстом исписаним ћириличним писмом који по ободу садржи натпис мегатренд универзитет Београд, Факултет за цивилно ваздухопловство. На средини печата стоји знак мегатренд универзитета, који се састоји из три једнокрака троугла, од којих су два спољашња, основицама спојена и чине базу, чиме образују трећи средњи троугао, Београд. Овај печат служи за оверавање јавних исправа које издаје Факултет.

Факултет има штамбиљ правоугаоног облика, са ћириличним натписом: Факултет за цивилно ваздухопловство, Београд.

Печат се чува и користи у просторијама Факултета, изузетно у случају овере службене радње ван просторија Факултета коришћење печата одобрава декан.

Број и начин коришћења и задужења печатима и штамбиљима уређује се посебном одлуком декана Факултета.

Члан 6.

Простор Факултета је неповредив и у њега не могу улазити припадници органа надлежног за унутрашње послове без дозволе декана Факултета, осим у случају угрожавања опште сигурности, живота, телесног интегритета, здравља или имовине.

У простору Факултета не могу се организовати активности које нису повезане са делатношћу Факултета, осим ако декан да писану дозволу.

На Факултету није дозвољено политичко, страначко или верско организовање и деловање.

Члан 7.

Непокретности и друга средства која обезбеди Мегатренд универзитет као оснивач за оснивање и рад Факултета у приватној су својини, могу се користити само у функцији обављања Законом утврђених делатности и не могу се отуђити без сагласности оснивача.

Факултет обавља делатност високог образовања, реализацијом основних академских студија, мастер академских студија и докторских академских студија.

2. ДЕЛАТНОСТ ФАКУЛТЕТА

Члан 8

Факултет за цивилно ваздухопловство обавља следеће делатности:

- 8542 Високо образовање
- 8559 Остало образовање
- 8560 Помоћне образовне делатности
- 9101 Делатности библиотека и архива
- 7312 Медијско представљање
- 8230 Организовање састанака и сајмова

- 7022 Консултантске активности у вези с пословањем и осталим управљањем
- 7021 Делатности комуникација и односа са јавношћу
- 7320 Истраживање тржишта и испитивање јавног мњења
- 7220 Истраживање и развој у друштвеним и хуманистичким наукама
- 7210 Истраживање и експериментални развој у природним и техничко технолошким наукама
- 7219 Истраживање и развој у осталим природним и техничко-технолошким наукама
- 7120 Техничко испитивање и анализа
- 7490 Остале стручне, научне и техничке делатности
- 6209 Остале услуге информационих технологија
- 6312 Веб портали
- 5821 Издавање рачунарских књига
- 5829 Издавање осталих софтвера
- 6203 Управљање рачунарском опремом
- 6311 Обрада података, хостинг и сл.
- 6201 Рачунарско програмирање
- 6202 Консултантске делатности у области информационе технологије
- 5629 Остале услуге припремања и послуживања хране
- 6610 Делатност ресторана и покретних угоститељскох објеката
- 4761 Трговина на мало књигама у специјализованим продавницама
- 5814 Издавање часописа и периодичних издања
- 5811 Издавање књига
- 5819 Остала издавачка делатност
- 7112 Инжењерске делатности и техничко саветовање
- 8219 Фотокопирање, припремање докумената и друга специјализована канцеларијска подршка
- 9412 Делатности струковних удружења

Члан 9.

Факултет обавља и друге послове који служе обављању делатности Факултета уписаних у регистар, као што су семинари за информатичку обуку, курсеви страних језика, семинари из области менаџмента у ваздухопловству, менаџмента безбедности у ваздухопловству, маркетингу, управљању људским ресурсима, управљању пројектима, управљању квалитетом у ваздухопловству, управљању новим технологијама и иновацијама.

Члан 10.

У оквиру делатности високог образовања Факултет обавља научноистраживачку, експертско - консултантску и издавачку делатност, а може обављати и друге послове којима се комерцијализују резултати научног и истраживачког рада под условом да се тим пословима не угрожава квалитет наставе и научног односно стручног рада.

У циљу комерцијализације научних резултата и проналазака, Факултет може бити оснивач

привредног друштва, при чему остварену добит која му припада Факултет може користити искључиво за унапређење делатности високог образовања.

3. ЗАСТУПАЊЕ ФАКУЛТЕТА

Члан 11.

У складу са законом и Статутом, Факултет заступа и представља Декан Факултета. У случају његове одсутности Факултет заступа и представља продекан кога декан овласти.

Члан 12.

Декан Факултета своја овлашћења може пренети другом лицу путем писменог пуномоћја. Пуномоћје се не може преносити на трећа лица. Пуномоћјем декан утврђује садржај, обим, време трајања и одговорност за прекорачење овлашћења датих пуномоћјем.

4. ОБЕЗБЕЂИВАЊЕ И КОНТРОЛА КВАЛИТЕТА РАДА ФАКУЛТЕТА

Самовредновање и оцена квалитета

Члан 13.

Факултет спроводи поступак самовредновања и оцењивања квалитета својих студијских програма, наставе и услова рада, научно-истраживачког рада, оцењивања студената, оцењивање наставника и сарадника, оцењивање уџбеника и литературе, простора и опреме, финансирања и друго.

Самовредновање се спроводи на начин прописан општим актом Факултета.

У поступку самовредновања разматра се и оцена студената.

Рад Комисије за контролу квалитета уређен је Правилником за контролу квалитета.

Самовредновање се спроводи сваке треће године.

Циљ самовредновања је обезбеђење и побољшање квалитета наставног процеса и студијског програма и услова рада.

Самовредновање спроводи комисија за самовредновање, коју именује Веће на предлог декана.

Председник комисије за самовредновање и декан својим потписима гарантују за тачност свих навода у извештају о самовредновању.

Извештај о самовредновању садржи податке о поступку обезбеђења квалитета у свим областима квалитета, резултатима спроведених поступака и предложених корективних мера.

Извештај о самовредновању садржи и општу оцену испуњености стандарда, са предлогом мера за унапређење квалитета.

Наставно особље својим радом, стручношћу и залагањем доприноси квалитету наставе и

научноистраживачког рада Факултета односно Универзитета, а тиме обезбеђују спровођење стратегије, стандарда и поступка за обезбеђење квалитета.

Стога су одговорни за:

1. Израду наставних планова и програма за предмете који су им додељени да на њима обављају наставу. Наставни планови и програми морају бити усаглашени са курикулумом предмета за који је Факултет односно Универзитет претходно добио акредитацију.
2. Савесно одржавање тј. реализацију часова предавања и вежби који морају бити усаглашене са претходно израђеним наставним плановима и програмима при чему се у реализацији наставе морају придржавати литературе која је дефинисана курикулумом предмета за који је Факултет односно Универзитет претходно добио акредитацију.
3. Истинито вођење дневника рада након сваког одржаног часа предавања односно вежби за предмет на којем држе наставу.
4. Непристрасно и објективно спровођење испита на начин дефинисан курикулумом предмета за који је Факултет односно Универзитет претходно добио акредитацију и то у време које је предвиђено распоредом испита.
5. Истинито и објективно вођење записника са испита у сваком испитном року и предају тог записника и испитних пријава студентској служби у року од 3 дана по одржаном испиту.
6. Квалитетно одржавање консултација студентима у трајању од минимум 2 сата недељно у термину који је претходно објављен на сајту Факултета.
7. Непристрасну и објективну комуникацију са студентима путем имејла.
8. Квалитетан научно истраживачки рад кроз објављивање минимум два рада годишње у часописима са SCI, SSCI листе или са листе Министарства науке, као и за учешће и савестан рад на научним пројектима које Факултет, односно Универзитет спроводи а на којем су чланови пројектног тима.

Студенти утичу на квалитет Факултета и Универзитета својим активним учествовањем у управљању и контроли квалитета кроз активно учествовање у раду управних органа Факултета и комисија за обезбеђење квалитета. Тиме директно утичу на доношење стратегије, стандарда и поступка за обезбеђење квалитета. Студентски представници учествују у раду органа Факултета, Комисије за обезбеђење и контролу квалитета Факултета, као и поступку спровођења евалуације наставе и дају предлоге за корективне мере.

Центар за обезбеђење квалитета Мегатренд универзитета одржава постојећи систем за менаџмент квалитетом, спроводи одлуке о измени процедура и упутстава као и записа о квалитету које је донела Комисија за контролу квалитета Универзитета, организује и спроводи евалуацију квалитета наставе и служби факултета чланица, врши обраду података и подноси извештаје о евалуацији Комисији за контролу квалитета Универзитета, организује и спроводи интерне провере на свим факултетима чланицама и подноси извештаје о резултатима интерних провера Комисији за контролу квалитета Универзитета, води податке о статусу и резултатима спровођења корективних и превентивних мера које је прописала Комисија за контролу квалитета Универзитета.

Комисија за контролу квалитета Универзитета својим радом директно утиче на стратешко управљање квалитетом Универзитета и факултета чланица и представља тело које, доноси корективне мере проистекле из преиспитивања, анализе евалуације наставе, анализе интерних провера и анализе самооцењивања, обезбеђује квалитет Универзитета, факултета чланица, процеса који се обављају на овим институцијама и свих ресурса који се користе у реализацији наставе и научноистраживачког рада.

Комисија за обезбеђење и контролу квалитета

Члан 14.

Веће образује Комисију за обезбеђење и контролу квалитета на нивоу Факултета и дефинише поступке везане за праћење, контролу, унапређење и развој квалитета студијских програма, наставе и услова рада Факултета. Комисија припрема предлог стратегије, политике, стандарда, процедура, метода провере квалитета и врши унапређење организације обезбеђења квалитета, као и мере за изградњу културе квалитета.

Комисију чине продекан за наставу и научни рад, представници наставног и ненаставног особља Факултета и представници студената.

Комисија за обезбеђење и контролу квалитета усваја или редефинише политику управљања и контроле квалитета, усваја документа система квалитета, анализира извештаје система квалитета, развија и унапређује мотивационе елементе система квалитета и предлаже одговарајуће мере.

Одлуком о образовању комисије из става 1 овог члана утврђује се њен делокруг, динамика и начин рада.

У састав комисије из става 1 овог члана могу бити укључени и страни експерти.

Стручне послове за потребе комисије обављају стручне службе Факултета.

Комисија је главно тело и главни носилац обезбеђења и контроле квалитета у свим областима у којима је то потребно Факултету.

Комисија за самовредновање и оцену квалитета

Члан 15.

Веће, на предлог декана, формира комисију за самовредновање и оцену квалитета.

Комисију за самовредновање и оцену квалитета чине продекан за наставу и научни рад, који је уједно и њен председник, наставници, запослени из ненаставне јединице и представници студентског парламента.

Комисија за самовредновање и оцену квалитета припрема предлоге за израду извештаја за спровођење самовредновања и оцену квалитета, прати реализацију мера из извештаја о самовредновању, прикупља податке релевантне за допуну или измену извештаја о самовредновању и врши измене извештаја.

Комисија у свом извештају мора да оцени испуњеност стандарда са предлогом мера за унапређење квалитета.

Стручне послове за потребе комисије обављају стручне службе Факултета.

Комисија за контролу квалитета студијског програма докторских студија

Члан 16.

Комисија за контролу квалитета студијског програма докторских студија редовно и систематично спроводи контролу квалитета путем самовредновања и спољашњом провером квалитета, припрема предлоге за израду извештаја за спровођење самовредновања и оцену квалитета, прати реализацију извештаја и прикупља податке релевантне за допуну или измену извештаја о самовредновању и оцену квалитета.

Комисија има пет чланова и чине је представници наставног особља и представник студената.

5. СТУДИЈЕ И СТУДИЈСКИ ПРОГРАМИ

Студијски програм

Члан 17.

Студијски програм је скуп обавезних и изборних студијских подручја, односно предмета, са оквирним садржајем, чијим се савладавањем обезбеђују неопходна знања и вештине за стицање дипломе одговарајућег степена и врсте студија.

Врсте студија

Члан 18.

Образовна делатност Факултета за цивилно ваздухопловство остварује се кроз академске студије на основу одобрених, односно акредитованих студијских програма за стицање високог образовања а у складу са дозволом за рад.

На академским студијама изводе се академски студијски програми, који оспособљавају студенте за развој и примену научних и стручних достигнућа.

Степени студија

Члан 19.

Факултет остварује акредитоване студијске програме у оквиру образовно-научног поља Техничко - технолошких наука и друштвено хуманистичких науке за следеће степене студија:

Студије првог степена

1. Основне академске студије које имају 240 ЕСПБ бодова

Студије другог степена

1. Мастер академске студије:

- Менаџмент у ваздухопловству (60 ЕСПБ – уколико су основне академске студије од 240 ЕСПБ);
- Безбедност у ваздухопловству (60 ЕСПБ – уколико су основне академске студије од 240 ЕСПБ);

Студије трећег степена

- Докторске академске студије трају три године и њиховим завршетком стиче се 180 ЕСПБ, уз претходно остварени обим студија од најмање 300 ЕСПБ на основним академским студијама и мастер академском студијама.

Студијски програм за стицање заједничке дипломе

Члан 20.

Факултет може у оквиру своје делатности да сарађује са другим универзитетима и факултетима, научним установама и другим организацијама у земљи и иностранству, које имају дозволу за рад за одговарајући студијски програм, организовати и изводити студијски програм за стицање заједничке дипломе.

Садржај студијског програма

Члан 21.

Студијски програм усваја Сенат Мегатренд универзитета на предлог Већа Факултета за цивилно ваздухопловство и по прибављеном мишљењу надлежног већа Универзитета.

Измене и допуне студијског програма за који је Факултет добио дозволу за рад, а које врши ради његовог усклађивања са организацијом рада и достигнућима науке у складу са прописаним стандардима за акредитацију студијских програма, не сматрају се новим студијским програмом. Факултет о измени, односно допуни студијског програма обавештава Министарство у року од 60 дана од дана доношења одлуке о измени, односно допуни студијског програма.

Члан 22.

Студијским програмом утврђују се:

- назив и циљеви студијског програма;
- врста студија;
- исходи процеса учења у складу са законом који утврђује национални оквир квалификација;
- начин извођења студија и потребно време за извођење појединих облика студија;
- бодовна вредност сваког предмета исказана у складу са Европским системом преноса бодова (у даљем тексту: ЕСПБ бодови);
- бодовна вредност завршног рада на основним, специјалистичким и мастер студијама,
- односно докторске дисертације или докторског уметничког пројекта, исказана у ЕСПБ бодовима;

- предуслови за упис појединих предмета или групе предмета;
- начин избора предмета из других студијских програма;
- услови за прелазак са других студијских програма у оквиру истих или сродних области студија;
- друга питања од значаја за извођење студијског програма;
- стручни, академски односно научни назив;
- услови за упис на студијски програм;
- листа обавезних и изборних студијских подручја, односно предмета, са оквирним садржајем;

Члан 23.

Факултет реализује студијске програме у оквиру ужих научних области:

Уже научне области:

I Менаџмент и бизнис

1. Основи менаџмента у ваздухопловству 1;
2. Основи менаџмента у ваздухопловству 2;
2. Менаџмент у ваздухопловству;
3. Управљање квалитетом у ваздухопловству;
4. Управљање ризиком;
5. Управљање људским ресурсима у ваздухопловству;
6. Људски фактор у ваздухопловству.

II Економске науке

1. Финансијски менаџмент;

III Физичке науке

1. Физика;
2. Ваздухопловна метеорологија 1;
3. Ваздухопловна метеорологија 2.

IV Математичке науке

1. Математика 1;
2. Математика 2;
1. Вероватноћа и статистика 1;
2. Вероватноћа и статистика 2.

V Рачунарске науке

1. Рачунарство и информатика.

VI Правне науке

1. Правна и етика у ваздухопловству.

VII Техничке науке

1. Механика 1;
2. Механика 2;
3. Инжењерска графика;
4. Познавање ваздухоплова 1;
5. Познавање ваздухоплова 2;
6. Познавање хеликоптера;
7. Динамика и старење ваздухопловних конструкција;
8. Одржавање ваздухоплова;
9. Погонске групе у ваздухопловству.

VIII Филолошке науке

1. Енглески језик 1;
2. Енглески језик 2;
3. Енглески ваздухопловни језик 1;
4. Енглески ваздухопловни језик 2.

IX Саобраћајно инжењерство

1. Теорија контроле ваздушног саобраћаја;
2. Управљање капацитетом и протоком ваздушног саобраћаја;
3. Технологија ваздушног саобраћаја;
4. Саобраћајни геоинформацијски системи;
5. Аеродроми 1;
6. Аеродроми 2;
7. Принципи лета;
8. Перформансе ваздухоплова и планирање лета 1;
9. Перформансе ваздухоплова и планирање лета 2;
10. Ваздухопловна навигација 1;
11. Ваздухопловна навигација 2;
12. Сарадња вишечлане посаде;
13. Комуникације у ваздухопловству;
14. Оперативне процедуре и заштита животне средине;
15. Авионика и IFR летење;
16. Методика извођења обуке у цивилној авијацији 1;
17. Методика извођења обуке у цивилној авијацији 2;
18. Стручна пракса 1;

19. Стручна пракса 2.

X Медицинске науке

1. Људске могућности и ограничења.

XI Безбедност

1. Анализа ваздухопловне безбедности;
2. Истрага удеса и извештавање о инциденту.
3. Кризни менаџмент и планирање у ванредним ситуацијама;
4. Безбедност аеродорма и ваздушне пловидбе;
5. Безбедности у ваздухопловству.

XII Опште образовна

1. Методологија научног истраживања;
2. Основе ваздушног саобраћаја и ваздухопловни прописи;
3. Саобраћајна политика.

Обим студија

Члан 24.

Сваки предмет из студијског програма исказује се бројем ЕСПБ бодова, а обим студија изражава се збиром ЕСПБ бодова за сваки семестар посебно.

Збир од 60 ЕСПБ бодова одговара просечном укупном ангажовању студента у оквиру 40-часовне радне недеље током једне школске године. Укупно ангажовање студента састоји се од активне наставе (предавања, вежби, практикуми, семинари и друго) самосталног рада, колоквијума, испита, израде завршних радова, студентске праксе, добровољног рада у локалној заједници и других видова ангажовања.

Предмети из става 1. овог члана по правилу су једносеместрални, тако да збир од 30 ЕСПБ бодова одговара просечном укупном ангажовању студента у обиму 40 - часовне радне недеље током једног семестра.

План и програм извођења наставе

Члан 25.

У складу са акредитационим документима, дозволом за рад и општим актом Факултета Веће Факултета доноси предлог за реализују студија према плану и програму реализације наставе.

Планом и програмом реализације наставе утврђују се:

- наставници и сарадници који ће изводити наставу према студијском програму;
- места извођења наставе;
- почетак и завршетак, као и временски распоред извођења наставе;
- облици наставе (предавања, семинари, вежбе, консултације, теренски рад, провера знања и др.);
- начин полагања испита, испитни рокови и мерила испитивања;

- попис литературе за студије и полагање испита;
- могућност извођења наставе на страном језику;
- могућност извођења наставе на даљину;
- остале важне чињенице за уредно извођење наставе.

Препоручена литература за поједини испит мора бити усклађена с обимом студијског програма, на начин утврђен студијским програмом.

Пре почетка наставе у семестру план и програм реализације наставе објављује се на интернет страници Факултета и доступан је јавности.

У оправданим разлозима промена плана реализације наставе може се обавити и током школске године.

Промена плана реализације наставе објављује се на начин прописан у ставу 4. овог члана.

Завршни и мастер рад

Члан 26.

Основне академске студије се завршавају полагањем свих предвиђених испита и испуњавањем осталих студијских обавеза, а уколико су предвиђени студијским програмом и израдом и одбраном завршног односно дипломског рада.

Мастер академске студије завршавају се полагањем свих предвиђених испита и испуњавањем осталих студијских обавеза, израдом и одбраном мастер рада у складу са студијским програмом.

Број бодова којим се исказује завршни, дипломски или мастер рад односно завршни део студијског програма улази у укупан број бодова потребних за завршетак студија.

Начин и поступак припреме, израде и одбране завршног, односно мастер рада на основним и мастер академским студијама уређује се општим актом Факултета. Одбрана завршног и мастер рада је јавна.

Докторска дисертација

Члан 27.

Докторске студије завршавају се полагањем свих предвиђених испита, објављивањем једног стручног рада из истраживане области доктората, у категорији М20 и израдом и јавном одбраном докторске дисертације.

Докторска дисертација је резултат оригиналног научног рада докторанда, којим се дају нови научни резултати и доприноси развоју научне мисли.

Факултет је дужан да докторску дисертацију и извештај комисије о оцени докторске дисертације учини доступном јавности, и то у електронској верзији на званичној интернет страници Факултета и у штампаном облику у библиотеци Факултета, најмање 30 дана пре усвајања извештаја комисије на надлежном органу, као и до одбране дисертације. Поступак припреме и услови за одбрану докторске дисертације уређују се општим актом Мегатренд универзитета.

Преношење ЕСПБ бодова

Члан 28.

Преношење ЕСПБ бодова између различитих студијских програма може се вршити само у оквиру истог степена и врсте студија са сродних Факултета.

Критеријуми и услови преношења ЕСПБ бодова и одговарајућа провера знања прописују се општим актом Универзитета односно споразумом између факултета.

6. ОРГАНИ ФАКУЛТЕТА

Члан 29.

Органи Факултета су:

- Савет – орган управљања;
- Декан – орган пословођења;
- Наставно - научно веће И Веће ментора – стручни орган Факултета;
- Студентски парламент- орган свих студената Факултета који се формира у циљу остваривања права и заштите интереса студената.

Орган управљања

Члан 30.

Савет Факултета има 9 чланова, у следећем саставу:

- 2 представника оснивача које именује оснивач Универзитета;
- 4 представника Факултета и то 3 представника које бира Веће факултета и један представник кога бирају запослени у административно техничкој јединици ;
- 3 представника студентског парламента Факултета.

Мандат чланова Савета траје три године и то почев од дана одржавања конститутивне седнице , осим представницима студената чији мандат траје две године.

На конститутивној седници Савета Факултета врши се верификација мандата чланова Савета.

Одлуку о покретању и спровођењу поступка избора чланова Савета доноси Савет Факултета најкасније 60 дана пре истека мандата претходном сазиву.

Избор чланова Савета

Члан 31.

Оснивач Универзитета – Факултета именује представнике оснивача из реда истакнутих личности из области науке, културе, просвете, уметности и привреде, водећи рачуна о заступљености припадника оба пола.

Члан Савета из претходног става не може бити лице запослено на Факултету или у органу управе надлежном за област образовања, односно науке.

Члан 32.

Наставно – научно Веће Факултета даје предлог најмање пет кандидата из реда наставног особља за чланове Савета Факултета. Предложени кандидати морају доставити потписане изјаве о прихватању кандидатуре. Веће бира чланове Савета Факултета, представнике наставног особља, тајним гласањем. За чланове Савета Факултета изабрано је три кандидата који имају највећи број гласова.

Члан 33.

На збору запослених из реда запослених у административно техничкој јединици даје се предлог три кандидата за чланове Савета. Пре него што се приступи гласању, предложени кандидати морају да се писмено изјасне да ли прихватају кандидатуру за члана Савета Факултета.

Тајним гласањем запослени у административно техничкој јединици бирају једног члана Савета Факултета. За члана Савета Факултета изабран је један кандидат који има највећи број гласова.

Члан 34.

Студентски парламент Факултета бира и разрешава чланове Савета Факултета из реда студената.

Студентски парламент Факултета тајним гласањем бира чланове Савета, представнике студената и то: два члана Савета, из реда студената који су по први пут уписали годину у текућој школској години у којој се избор за чланове Савета обавља, док је трећи члан, по функцији, председник Студентског парламента Факултета.

Студентски парламент Факултета ближе уређује поступак кандидовања и спровођења гласања.

Члан 35.

Надлежност Савета Факултета:

1. доноси статут, на предлог Већа;
2. бира председника и заменика председника Савета;
3. бира и разрешава декана на предлог Већа;
2. доноси финансијски план, на предлог стручног органа и сагласности Савета Универзитета;
3. усваја извештај о пословању и годишњи обрачун, на предлог стручног органа;
4. даје сагласност на одлуке о управљању имовином високошколске установе, у складу са одлукама Универзитета;
5. доноси одлуке о висини школарине, на предлог сручног органа, у складу са одлукама Универзитета;
6. подноси извештај оснивачу о пословању најмање једанпут годишње,
7. доноси општи акт о дисциплинској одговорности;
8. врши избор екстерног ревизора финансијског пословања високошколске установе;
9. доноси одлуке о учешћу Факултета у пројектима са институцијама Мегатренд универзитета и другим домаћим или страним партнерима;
10. усваја план и програм инвестиција и одлучује о коришћењу средстава за инвестиције;
11. доноси програм рада Факултета за наредну школску годину;
12. одлучује о статусу, називу и седишту Факултета;
13. доноси одлуку о изменама или допунама делатности Факултета;
14. доноси одлуку о изгледу знака Факултета;
15. оснива правна лица, фондације и фондове, у складу са Статутом;

16. доноси општа акта Факултета у складу са Законом и овим Статутом Факултета;
17. доноси одлуку о организовању и укидању унутрашњих организационих јединица;
19. одлучује у другом степену, у складу са Законом;
20. доноси пословник о свом раду., чиме се ближе уређује рад Савета;
21. може формирати своја помоћна тела у виду сталних или повремених комисија чији се делокруг, број чланова и састав утврђује одлуком о њеном формирању.

Савет Факултета разрешава декана најкасније у року од 30 дана од дана сазнања за непоступање по Закона о високом образовању.

Савет Факултета доноси одлуке већином гласова укупног броја чланова. Савет може донети одлуку да и о другим питањима из своје надлежности одлуке доноси тајним гласањем што се ближе уређује Пословником о раду Савета.

О питањима из става 1. овог члана Савет одлучује већином гласова укупног броја чланова.

Члан 36.

Прву конститутивну седницу Савета сазива и њеним радом до избора председника и заменика председника Савета руководи председник Савета из претходног мандата.

На конститутивној седници након верификације мандата бирају се председник и заменик председника Савета из реда представника запослених на Факултету.

Кандидате за председника и заменика председника Савета Факултета предлажу чланови Савета Факултета на самој седници на којој се врши избор председника Савета Факултета и предложени кандидати се изјашњавају да ли прихватају кандидатуру.

Чланови Савета тајним гласањем бирају председника и заменика председника Савета. Кандидат који добије више од половине гласова од укупног броја чланова Савета изабран је за председника односно заменика председника Савета.

Председник Савета, а у његовој одсутности заменик председника, заказује седнице Савета и руководи њиховим радом.

Престанак чланства у Савету Факултета

Члан 37.

Мандат члану Савета Факултета престаје даном констатовања чињенице о престанку мандата на првој наредној седници Савета Факултета. На упражњено место члана Савета Факултета коме је престао мандат бира се нови члан по истом поступку и на начин прописан за избор чланова Савета Факултета. Мандат новог члана Савета траје до истека мандата члана Савета коме је мандат престао пре истека времена на које је изабран.

Члану Савета Факултета престаје мандат:

- истеком мандатног периода;
- пре истека мандата (на лични захтев, престанком својства које је било основ за именовање, односно избор, због спречености да обавља дужност члана Савета дуже од 3 месеца, разрешењем).

Уколико члану Савета престане мандат из разлога утврђених ставом 2. орган, који га је изабрао, спроводи поступак за његово разрешење тајним гласањем.

Орган пословођења Факултета

Члан 38.

Орган пословођења Факултета је декан. Декан руководи радом Факултета.

Члан 39.

Декан Факултета бира се на мандатни период од три године из реда редовних професора који су у радном односу са пуним радним временом на Факултету са могућношћу једног узастопног избора.

Мандат декана тече од дана ступања на дужност. Декан ступа на дужност даном који је утврђен одлуком о избору, а по правилу 1. октобра године у којој је изабран.

Декан не може бити лице које је правноснажном пресудом осуђено за кривично дело против полне слободе, фалсификовања исправе коју издаје високошколска установа или примања мита у обављању послова у високошколској установи, односно које је правноснажном пресудом осуђено на казну затвора за друго кривично дело, као ни лице које је теже прекршило кодекс професионалне етике.

Члан 40.

Савет Универзитета, на предлог ректора Универзитета доноси одлуку о покретању поступка за избор декана најкасније шест месеци пре истека мандатног периода. У поступку избора декана Савет универзитета прибавља и мишљење наставно - научног веће факултета о подобности кандидата за декана.

У случају престанка дужности декана пре истека мандата, Савет Универзитета доноси одлуку о покретању поступка за избор декана на истој седници на којој је донета одлука о престанку дужности декана, односно разрешењу декана.

Члан 41.

Декану у раду помажу продекани.

Факултет има три продекана, и то: продекана за студије I степена, продекан за студије II и III степена и науку, и студента продекана.

Члан 42.

Продекане на предлог декана бира и разрешава Савет факултета, из реда наставника у радном односу са пуним радним временом на Факултету. Мандат продекана траје три године, уз могућност поновног избора. Продекане, по правилу, именује Савет факултета са даном ступања декан на дужност.

У случају престанка мандата декана пре истека времена на који је изабран, продекани остају на дужности до избора нових продекана.

Продекани Факултета обављају одређене послове из делокруга декана на основу одлуке о избору и овлашћења декана.

Продекани за свој рад одговарају декану.

Један од продекана, кога декан овласти, замењује декана у случају одсутности, или спречености да обавља функцију.

Члан 43.

Студента продекана бира и разрешава декан Факултета, на предлог Студентског парламента на мандатни период од једне године на начин и по поступку који је утврђен општим актима Студентског парламента. Исто лице може бити изабрано за студента продекана највише два пута.

Студент продекан мора да испуњава следеће услове:

- да је уписан на Факултет у статусу студента;
- да у току школовања није обновио ни једну годину студија;
- да има просечну оцену у току студија најмање 8 (осам).

Студент продекан представља студенте, координира образовни и научни рад и остале активности студената.

Студент продекан координира рад студентских организација на Факултету, информисе студенте о свим факултетским одлукама од значаја за студенте, информисе одговорна лица и органе Факултета о питањима значајним за студенте и обавља и друге послове који се односе на студентска питања.

Студент продекан за свој рад одговара декану и Студентском парламенту.

Декан може да образује комисије или друга радна повремена или стална тела, ради давања мишљења и предлога о одређеним питањима из делокруга свог рада.

Заступање и представљање Факултета

Декан факултета

Члан 44.

- заступа и представља Факултет у земљи и иностранству;
- руководи, организује и координира рад и пословање Факултета;
- предлаже основе стратешког развоја и пословне политике Факултета;
- представља Факултет у складу са Статутом;
- предлаже и припрема дневни ред и председава седницама Већа Факултета;;
- доноси опште акте Факултета из своје надлежности у складу са законом, другим прописима и Статутом;
- предлаже програм рада и план развоја Факултета за наредну годину;
- доноси правилник о организацији и систематизацији послова и радних задатака;
- подноси годишњи извештај о пословању и резултатима рада Факултета;
- доноси одлуке у складу са Статутом и другим општим актима Факултета;
- закључује и отказује уговоре о раду и друге уговоре за обављање послова за потребе Факултета;
- доноси одлуке и обавља дужности које су му у надлежности по основу закона и колективног уговора;
- стара се о законитости рада и пословања Факултета и о испуњености обавеза Факултета предвиђених законом и уговорима;
- одређује чланове комисија и других помоћних органа за примену и разраду питања из свог делокруга рада;

- у току рада Савета и Већа Факултета, дужан је да упозори на одлуке које нису у складу са плановима и програмима Факултета, као и на друге нецелиходне или против законите одлуке;
- одлучује о заснивању радног односа и обављања послова ненаставног особља, у складу са законом и општим актима Факултета;
- стара се о примени општих аката Факултета;
- обуставља од извршења општи акт Факултета за који сматра да је супротан закону или другом пропису и о томе обавештава орган који је донео тај акт;
- расписује конкурс за избор наставника и сарадника;
- доноси одлуку о потреби заснивања радног односа за обављање послова ненаставног особља;
- закључује и отказује уговоре о раду и друге уговоре за потребе Факултета;
- решава о правима и обавезама запослених, у складу са Законом, Статутом и другим општим актима Факултета;
- утврђује дисциплинску одговорност запослених у складу са законом и општим актима Факултета;
- Учествује у раду Савета, без права одлучивања;
- решава молбе, жалбе и приговоре студената и запослених;
- потписује дипломе и додатке дипломи које издаје Факултет;
- образује дисциплинску комисију за утврђивање одговорности запослених;
- образује друга радна, повремена или стална тела и друге комисије, ради давања мишљења и предлога о одређеним питањима из делокруга Факултета;
- обавља и друге послове у складу са Законом, Статутом и општим актима.

Члан 45.

Декан је самосталан у обављању послова из свог делокруга, а за свој рад одговара Савету Факултета, Савету Универзитета и ректору.

Члан 46.

Декану престаје мандат пре истека времена на које је изабран:

- на лични захтев;
- ако престане да испуњава услове предвиђене за избор;
- због избора или именованја на функцију односно дужност неспојиву са обављањем функције декана;
- ако изгуби способност обављања функције декана због правоснажне судске пресуде, односно правоснажне одлуке из члана 64. став 5. Закона. Савет Факултета констатује одмах, а најкасније у року до 15 дана од дана правноснажности пресуде, односно правоснажности одлуке да је декану престала дужност и именује вршиоца дужности декана на начин и по поступку који је дефинисан чланом 48. Овог Статута.
- Разрешењем.

У случајевима из става 1. овог члана, тачке 1-4., Савет констатује престанак мандата декана на првој наредној седници без расправе и гласања.

Члан 47.

Декан може бити разрешен дужности пре истека мандата ако:

- не испуњава дужност декана;
- крши одредбе Закона о високом образовању, овог Статута или прекрши Кодекс професионалне етике;
- злоупотреби положај декана;
- предузима активности које штете интересима и угледу Факултета;
- у другим случајевима предвиђеним законом.

Поступак за разрешење декана покреће Веће, већином гласова укупног броја чланова.

Седница Већа се сазива на захтев већине чланова Већа. Када се на дневном реду Већа налази предлог за разрешење декана, том тачком дневног реда председава најстарији присутни члан Већа у звању наставника.

Одлуку о разрешењу декана доноси Савет, на предлог Већа, тајним гласањем, већином гласова укупног броја чланова.

Вршилац дужности декана

Члан 48.

Савет именује вршиоца дужности декана, на предлог ректора, већином гласова укупног броја чланова Савета.

Вршилац дужности декана именује се у случајевима када је декану престала дужност пре истека мандата, на истој седници Савета на којој је донета одлука о престанку дужности декана, односно разрешењу.

Вршилац дужности декана именује се и у случају када је декану престала дужност због истека мандата а нови декан није изабран, на седници Савета на којој је донета одлука о престанку дужности декана.

Вршилац дужности декана има сва права, обавезе и одговорности декана.

Декански колегијум

Члан 49.

У раду декану помаже декански колегијум кога чине Декан и продекани Факултета, а у његовом раду учествује и секретар Факултета. Декански колегијум разматра питања из делокруга рада Факултета и заузима ставове о њима.

У поступку разматрања питања, значајних за рад Факултета, Декан може сазвати и проширени декански колегијум у чијем раду учествују запослени и студенти које декан, у зависности од дневног реда, позове на састанак деканског колегијума. У раду Деканског колегијума, по позиву декана, могу да учествују и друга лица.

Стручни орган

Члан 50.

Стручни орган Факултета сачињава Наставно – научно веће и Веће ментора. Он одлучује о питањима од интереса за остваривање наставног, научног и истраживачког рада.

Члан 51.

Веће чине сви наставници и сарадници који су у радном односу на Факултету са пуним и непуним радним временом као и директор ИРЦВ-а.

Присуство на седницама Већа Факултета је обавезно.

Члан 52.

При расправљању, односно одлучивању о питањима која се односе на осигурање квалитета наставе, измену студијских програма, анализу ефикасности студирања и утврђивање броја ЕСПБ бодова, у стручним органима и њиховим телима учествују представници студената и тада они улазе у састав укупног броја чланова стручног органа.

У стручним органима и у њиховим радним телима студенти чине 20% чланова које бира Студентски парламент Факултета.

Списак представника студената Студентски парламент доставља најкасније до 1. јуна текуће године у којој се одржавају избори за Студентски парламент.

Мандат представника студената из претходног става овог члана траје две године.

Члан 53.

По функцији Декан је председник Већа Факултета.

Седнице Већа Факултета сазива и његовим радом руководи Декан Факултета. У његовом одсуству замењује га продекан кога декан овласти.

У поступку разматрања разрешења декана факултета, седницом Већа, коју сазива већина чланова Веће, председава најстарији присутни члан Већа у звању наставника.

Веће Факултета може формирати комисије, као своја радна тела. Одлуком о формирању Комисије одређује се број чланова и делокруг њеног рада.

Наставно - научно веће факултета:

Члан 54.

Делокруг рада ННВ-а

- утврђује предлог Статута Факултета;
- предлаже студијске програме за све врсте и нивое студија;
- одлучује о кратким програмима студија;
- утврђује програм образовања током читавог живота;
- одобрава тему докторске дисертације уз сагласност Универзитета;
- доноси програм научноистраживачког рада;
- доноси програм развоја научноистраживачког подмлатка;
- најмање једном годишње разматра извештај о остваривању програма научноистраживачког рада Факултета;
- доноси одлуку о избору лица у истраживачка звања;
- доноси одлуку о утврђивању предлога о избору лица у научна звања;
- утврђује политику запошљавања и ангажовања наставника и сарадника;
- предлаже одлуке о избору наставника у звање;

- утврђује предлог одлуке о продужењу радног односа наставнику који је навршио 65 година живота, уз најмање 15 година стажа осигурања, у складу са одредбама Статута Универзитета и Факултета,
- даје сагласност за ангажовање наставника на другој високошколској установи, у складу са Статутом и актима Универзитета;
- врши избор у звање сарадника;
- утврђује предлог финансијског плана Факултета и исти даје на разматрање руководству Мегатренд универзитета;
- утврђује предлог одлуке о висини школарине и исти даје на разматрање руководству Мегатренд универзитета;
- утврђује стандарде и мере за праћење, обезбеђење, унапређење, развој и контролу квалитета студијских програма, наставе и услова рада;
- подноси захтев за проверу испуњења обавеза Факултета у погледу квалитета студијских програма, наставе и услова рада;
- утврђује мере за подстицање развоја изразито успешних и даровитих студената;
- одлучује о организовању студија и облика стручног образовања и усавршавања на страном језику;
- доноси правилник о раду организационих јединица;
- бира представнике Факултета за Савет Факултета, Савет Универзитета и Сенат Универзитета ;
- разматра и припрема предлоге о питањима о којима одлучује Савет Факултета;
- расправља о питањима издавачке делатности у области образовног рада;
- предлаже кандидата за декана;
- предлаже Универзитету матичност Факултета за све врсте и нивое студија;
- ближе одређује правила студија које се изводе на Факултету;
- за сваку школску годину доноси одлуку о покривености наставе (предавања и вежбе) наставницима и сарадницима бираним за ужу научну област којој припада наставни предмет утврђен студијским програмом;
- доноси Одлуку о подели предмета у оквиру ужих научних области;
- доноси план и програм извођења наставе за школску годину на свим студијским програмима који се изводе на Факултету;
- обавља и друге послове утврђене законом, Статутом Мегатренд универзитета и Статутом Факултета.

Члан 55.

Веће може пуноважно да одлучује ако седници присуствује више од половине укупног броја чланова.

Веће доноси одлуке из своје надлежности већином гласова укупног броја чланова јавним гласањем уколико Веће не одлучи да гласање по неком питању буде тајно.

Предлог за избор у звање наставника доносе чланови Већа из реда наставника у истом или вишем звању, а одлуку о избору сарадника доносе сви чланови Већа.

Веће се тајним гласањем изјашњава о предложеним кандидатима за чланове Савета Факултета и Универзитета као и о предложеним кандидатима за декана.

Начин рада Већа уређује се Пословником о раду.

Комисије и одбори Већа

Члан 56.

Веће може да образује сталне или повремене комисије и одборе.

Сталне комисије и одбори су:

- комисија за упис на академске студије;
- комисија за упис на мастер академске студије;
- комисија за упис на специјалистичке академске студије;
- комисија за упис на докторске студије;
- статутарна комисија;
- наставна комисија (за решавање молби, жалби итд.);
- комисија за пријем захтева за признавање страних високошколских исправа;
- дисциплинска комисија за утврђивање одговорности студената;
- дисциплинска комисија за утврђивање одговорности запослених;
- комисија за обезбеђење и контролу квалитета;
- комисија за самовредновање и оцену квалитета;
- комисија за контролу квалитета студијског програма основних струковних и академских студија;
- комисија за контролу квалитета студијског програма мастер и специјалистичких академских студија;
- комисија за контролу квалитета студијског програма докторских студија;
- Етичка комисија;
- друге комисије.

Веће доноси одлуку којом утврђује састав и број чланова сталних или повремених комисија и одбора, већином гласова укупног броја чланова Већа.

Сталне комисије се образују на период од три године.

Веће ментора за докторске студије

Члан 57.

Веће ментора је стручни орган Факултета.

Чланови Већа ментора су наставници који испуњавају услове за ментора дефинисане стандардима за акредитацију студијских програма докторских студија.

Мандат члановима Већа ментора траје једну школску годину.

Састав Већа ментора утврђује се на првој конститутивној седници која се одржава почетком школске године и састав Већа ментора се не мења у току школске године.

Испуњеност услова за чланство у Већу ментора утврђује продекан за наставу на основу јавно доступних података на дан 30. септембра текуће године и податке доставља председнику Већа ментора у претходном сазиву.

Члан 58.

Прву, конститутивну седницу, Већа ментора сазива председник у претходном сазиву, који председава до избора новог председника. У случају његове спречености - то чини заменик председника.

Веће ментора на конститутивној седници бира јавним гласањем председника и заменика председника на период од једне године.

Декан не може бити председник Већа ментора.

Члан 59.

Надлежност Већа ментора су:

- проверава испуњеност услова за избор кандидата у одређено звање;
- проверава исправност процедуре за изборе наставника и сарадника и докторске дисертације;
- даје сагласност на предлог Комисије за избор кандидата у одређено звање или ставља примедбе на испуњеност услова;
- има право да Већу предложи допуну или измену комисије за припрему извештаја за избор наставника и сарадника;
- даје сагласност на предлог чланова комисија за припрему извештаја по расписаним конкурсима за избор наставника и сарадника и на предлог чланова Комисије за оцену научне заснованости теме и испуњености услова кандидата и Комисије за оцену и одбрану докторске дисертације;
- проверава испуњеност услова за одобравање теме и одбрану докторске дисертације сагласно општем акту Мегатренд универзитета;

Студентски парламент

Члан 60.

Студентски парламент Факултета је орган преко којег студенти остварују своја права и штите своје интересе на Факултету и Универзитету.

Право да бирају и буду бирани за чланове Студентског парламента имају сви студенти Факултета уписани на студије у школској години у којој се бира Студентски парламент.

Представници студената са хендикепом и студената уписаних по афирмативној мери заступљени су у чланству Студентског парламента.

Избор чланова студентског парламента одржава се сваке друге године у априлу, тајним и непосредним гласањем.

Број чланова и начин избора за чланове Студентског парламента Факултета ближе се уређује Правилником о избору чланова Студентског парламента који доноси декан Факултета.

Мандат чланова Студентског парламента Факултета траје две године.

Члану Студентског парламента коме је престао статус студента Факултета престаје мандат даном престанка статуса студента, у ком случају се упражњено место попуњава у складу са Пословником о раду Студентског парламента. Студентски парламент доноси одлуке већином

гласова укупног броја чланова. Пословником о раду Студентског парламента ближе се уређује рад Студентског парламента.

Надлежност Стдентског парламента

Члан 61.

- доноси Пословник о раду Студентског парламента;
- бира и разрешава председника и потпредседника Студентског парламента;
- бира и разрешава представнике студената у органима и телима других установа, удружења и организација у којима су заступљени представници студената Факултета;
- бира и разрешава представнике студената у другим органима Факултета и њиховим радним телима, када је то предвиђено Законом, Статутом Мегатренд универзитета и Статутом Факултета;
- предлаже избор и разрешење студента продекана;
- усваја годишњи извештај о раду студента продекана;
- усваја годишњи извештај о раду који подноси председник Студентског парламента;
- разматра питања и спроводи активности у вези са обезбеђењем квалитета наставе, реформом студијских програма, анализом ефикасности студирања, утврђивањем броја ЕСПБ бодова, унапређењем мобилности студената, подстицањем научноистраживачког рада студената, заштитом права студената и унапређењем студентског стандарда;
- учествује у поступку самовредновања Факултета, у складу са општим координира и контролише програм ваннаставних активности студената;актом Већа;
- доноси годишњи план и програм активности Студентског парламента;
- координира рад студентских организација на Факултету;
- остварује студентску међуфакултетску сарадњу;
- обавља и друге послове у складу са Законом, Статутом Универзитета, Статутом и другим општим актима Факултета.

7. ФИНАНСИРАЊЕ ВИСОКОШКОЛСКЕ УСТАНОВЕ

Члан 62.

Факултет стиче средства за обављање своје делатности у складу са Законом и Статутом, из следећих извора:

- 1) средстава која обезбеђује оснивач;
- 2) школарине;
- 3) донација, поклона и завештања;
- 4) средстава за финансирање стручног рада;
- 5) пројеката и уговора у вези са реализацијом наставе и консалтинг услуга;
- 6) накнада за комерцијалне и друге услуге;
- 7) оснивачких права и из уговора са трећим лицима;
- 8) прихода од продаје књига, монографија, брошура и других публикација;
- 9) пројеката и уговора о сарадњи са домаћим и иностраним високошколским установама, фондацијама и међународним организацијама; и
- 10) других извора у складу са Законом.

Члан 63.

Средства из члана 39. Факултет користи за:

1. материјалне трошкове, текуће и инвестиционо одржавање;
2. плате запослених у складу са законом и уговором о раду;
3. опрему за обављање научно-истраживачког и стручног рада који је у функцији подизања квалитета наставе;
4. библиотечки фонд;
5. научно и стручно усавршавање запослених;
6. подстицање развоја наставно-научног подмлатка;
7. рад са даровитим студентима;
8. међународну сарадњу;
9. развој информационог система;
10. издавачку делатност;
11. рад Студентског парламента и ваннаставну делатност студената;
12. друге намене, у складу са Законом.

Школарина

Члан 64.

Факултет стиче средства из школарине на основу одлуке Савета Универзитета, а на предлог Већа Факултета.

Висина школарине одређује се у складу са планом уписа за наредну школску годину и потребним средствима за функционисање наставно-образовног и научног рада, имајући у виду све услове за обезбеђивање, проверу, унапређење и развој квалитета студијских програма.

Факултет утврђује висину школарине за наредну школску годину, за све студијске програме, пре расписивања конкурса за упис нових студената.

Школарина на Факултету обухвата трошкове студија за једну школску годину, односно за стицање 60 ЕСПБ бодова (у даљем тексту: бодови).

За предмете које студент по свом захтеву уписује у обиму изнад 60 ЕСПБ бодова плаћа се сразмерна додатна школарина.

Школарина обухвата накнаде за редовне услуге које Факултет пружа студенту у оквиру остваривања студијског програма.

Редовне услуге из претходног става овог члана утврђује Савет на предлог Већа Факултета.

8. ОСОБЉЕ ВИСОКОШКОЛСКЕ УСТАНОВЕ - ФАКУЛТЕТА

Члан 65.

Основну делатност и функционисање Факултета као целине остварује наставно и ненаставно особље.

Наставно особље чине лица која остварују образовну, научну, истраживачку и иновациону делатност.

Наставно особље су: наставници, истраживачи и сарадници.

Ненаставно особље Факултета чине лица која обављају стручне, административне и техничке послове.

Лице које је правоснажном пресудом осуђено за кривично дело против полне слободе, фалсификовања јавне исправе коју издаје високошколска установа или примања мита у

обављању послова на високошколској установи не може стећи звање наставника односно сарадника.

Ако лице из става 5. овог члана има стечено звање, Универзитет на предлог Већа доноси одлуку о забрани обављања послова наставника односно сарадника и том лицу престаје радни однос у складу са законом.

Наставно особље

Члан 66.

Звања наставника Факултета су: предавач, професор струковних студија, доцент, ванредни професор, редовни професор, наставник страног језика.

Наставници у звању предавача или професора струковних студија могу да изводе наставу само на струковним студијама.

Наставници у звању доцента, ванредног и редовног професора могу да изводе наставу на свим врстама студија.

Наставу страних језика на Универзитету изводе наставници страног језика у свим звањима.

Члан 67.

Наставник и сарадник бирају се у звање за ужу научну област и то:

- Саобраћајно инжењерство,
- Менаџмент и бизнис,
- Информационо комуникационе технологије -Софтверско инжењерство
- ▣ Техничке науке -Индустријско инжењерство
- ▣ Ваздухопловно машинство
- ▣ Рачунарске науке
- ▣ Рачунарство и информатика

Члан 68.

Наставник се бира за ужу научну област утврђену чланом 65. овог статута.

Факултет по претходној сагласности Универзитета расписује конкурс за заснивање радног односа и избора у звање наставника односно сарадника за уже области утврђене општим актом Факултета.

Одлуку о расписивању конкурса доноси ректор.

Наставник изабран у звање по одредбама Закона, који има заснован радни однос на неком од факултета ван мегатренд универзитета, може засновати радни однос на факултету у саставу Универзитета, на основу одлуке Сената по расписаном конкурс, на предлог Комисије да се призна стечено звање на матичном Факултету, за исту ужу научну област.

Услови за избор у звање наставника

Члан 69.

У звање наставника може бити изабрано лице које има одговарајући стручни, академски, односно научни назив и способност за наставни рад.

У звање наставника може бити изабрано лице које испуњава услове прописане Законом и Правилником о минималним условима за стицање звања наставника.

У звање предавача, професора струковних студија, доцента, ванредног професора, редовног професора и наставника страног језика може бити изабрано лице које испуњава услове прописане Правилником о минималним условима за стицање звања наставника у складу са Законом о високом образовању.

У звање наставника не може бити изабрано лице из члана 72. став 4 Закона о високом образовању, односно из члана 62. став 5. овог Статута.

Сарадник у настави

Члан 70.

Факултет може изабрати у звање сарадника у настави на студијама првог степена студента мастер академских или специјалистичких студија, који је студије првог степена завршио са укупном просечном оценом најмање осам (8).

Наставно-научно веће Факултета формира комисију за писање реферата, разматра извештај и након усвајања ставља га на увид јавности 30 дана, објављивањем на сајту Факултета или у средствима јавног информисања.

Са лицем из става 1. овог члана закључује се уговор о раду на период од годину дана, уз могућност продужења уговора за још једну годину у току трајања студија, а најдуже до краја школске године у којој се студије завршавају.

Уговоре из овог члана закључује декан.

Предавач ван радног односа

Члан 71.

Факултет може на предлог Већа ангажовати предавача ван радног односа који има стечено високо образовање најмање мастер академских студија и који има неопходна знања и вештине у одговарајућој области и показује смисао за наставни рад у извођењу дела активне наставе, укључујући предавања и вежбе, на првом и другом степену студија, највише до трећине часова наставе на предмету у току семестра.

Посебни услови за избор у звање из става 1. овог члана, утврђују се општим актом високошколске установе.

Са лицем из става 1. овог члана закључује се уговор о ангажовању у трајању од најдуже једне школске године.

Предавач ван радног односа може бити ангажован искључиво на стручно-апликативним предметима.

Звање сарадника

Члан 72.

Звања сарадника су: сарадник у настави, асистент и асистент са докторатом.

Факултет може за потребе реализације студијских програма ангажовати и сараднике ван радног односа.

Општим актом Факултета прописују се посебни и ближи услови за избор у звања сарадника из ст. 1. и 2. овог члана.

Члан 73.

Факултет бира у звање **сарадника у настави** на студијама првог степена студента мастер академских студија или специјалистичких академских студија, који је студије првог степена студија завршио са просечном оценом најмање осам (8).

Са лицем из става 1. овог члана закључује се уговор о раду на период од годину дана, уз могућност продужења уговора за још једну годину у току трајања студија, а најдуже до краја школске године у којој се студије завршавају.

Уговор из става 2. овог члана закључује декан Факултета.

Асистент

Члан 74.

Факултет бира у звање асистента студента докторских студија који је претходне нивое студија завршио са укупном просечном оценом најмање осам (8) и који показује смисао за наставни рад.

Факултет може изабрати у звање асистента и магистра наука коме је прихваћена тема докторске дисертације.

Наставно-научно веће Факултета формира комисију за писање реферата, разматра извештај и након усвајања ставља га на увид јавности 30 дана, објављивањем на сајту Факултета или у средствима јавног информисања.

Са лицем изабраним у звање асистента закључује се уговор о раду на период од три године, са могућношћу продужења за још три године.

Факултет може продужити уговор о раду на још три године и асистентима који су стекли научни назив доктора наука.

Уговоре из става 4. овог члана закључује декан Факултета.

Члан 75.

Факултет може да бира у звање **асистента са докторатом** лице које је стекло научни назив доктора наука и које показује смисао за наставни рад.

Са лицем изабраним у звање асистента са докторатом закључује се уговор о раду на период од три године, са могућношћу продужења за још три године.

Уговор из става 2. овог члана закључује декан Факултета.

Члан 76.

Факултет може изабрати у звање **сарадника ван радног односа (демонстратор и сл.)** за помоћ у настави на студијама првог степена, студента студија првог, другог или трећег степена, под условом да је на студијама првог степена студија остварио најмање 120 ЕСП бодова са укупном просечном оценом најмање 8 (осам).

Са лицем из става 1. овог члана декан факултета закључује уговор о ангажовању у трајању од најдуже једне школске године, са могућношћу продужења за још једну школску годину.

Члан 77.

За потребе реализације дела практичне наставе, која се реализује ван Факултета, Факултет може изабрати у звање **сарадника ван радног односа (сарадник практичар и сл.)** лице запослено у установи где се део практичне наставе реализује.

Наставници страних језика и вештина

Члан 78.

Наставу страних језика, односно вештина може, осим лица које има звање наставника високошколске установе у складу са законом, изводити и наставник страног језика, односно вештина који има стечено високо образовање првог степена, објављене стручне радове у одговарајућој области и способност за наставни рад.

Политика запошљавања и ангажовање наставника и сарадника

Члан 79.

Универзитет, као и факултети у његовом саставу, утврђује политику запошљавања полазећи од потребе да се наставни процес организује на квалитетан, рационалан и ефикасан начин.

Факултет има право предлагања у вези са питањима из става 1. овог члана.

Наставници и сарадници, по правилу, заснивају радни однос са пуним радним временом, у складу са општим актом Факултета.

Заснивање радног односа и стицање звања наставника

Члан 80.

Факултет расписује конкурс за заснивање радног односа и стицање звања наставника и сарадника за уже научне области утврђене Статутом односно одлуком Наставно-научног већа.

Одлуку о расписивању конкурса доноси ректор.

Конкурс за избор у звање и заснивање радног односа наставника и сарадника може се објавити у средствима јавног информисања или на сајту Универзитета односно доступан је јавности.

Избор у звање и заснивање радног односа наставника обавља се најкасније у року од девет месеци од дана расписивања конкурса, а избор у звање и заснивање радног односа сарадника најкасније у року од шест месеца од дана расписивања конкурса.

Начин и поступак избора у звање наставника и заснивање радног односа ближе се уређује општим актом Универзитета, који доноси Сенат, док се начин и поступак избора у звање сарадника и асистента и заснивања радног односа ближе се уређује општим актом Факултета, а у складу са општим актом Сената којим се утврђује политика запошљавања и ангажовања наставника и сарадника Универзитета.

Члан 81.

Наставно-научно веће Факултета образује Комисију за писање реферата о кандидатима за избор у звање наставника и сарадника, на првој седници, по закључењу конкурса.

Комисија се састоји од најмање три наставника из научне области за коју се врши избор.

Чланови комисије морају бити у истом или вишем звању од звања у које се наставник бира односно у било ком звању наставника када се врши избор у сарадничка звања.

Члан 82.

Комисија припрема извештај о пријављеним кандидатима у року од 30 дана од дана именовања. Извештај Комисије садржи: биографске податке, преглед и мишљење о научном и стручном раду кандидата, мишљење о испуњености услова кандидата за избор у звање и на радно место наставника односно сарадника као и предлог за избор у одређено звање.

Извештај комисије за избор наставника разматра наставно-научно веће Факултета и по усвајању упућује га надлежном одбору Универзитета на разматрање.

Извештај комисије за избор сарадника разматра наставно-научно веће Факултета и по усвајању истиче га на увид јавности објављивањем на сајту Универзитета или у средствима јавног информисања.

Члан 83.

Надлежни одбор Сената разматра извештај Комисије за избор наставника и након усвајања истиче га 30 дана на увид јавности, објављивањем на сајту Мегатренд универзитета или у средствима јавног информисања.

Члан 84.

По истеку рока из става 1 претходног члана, надлежни одбор доставља извештај Сенату на даљи поступак.

По истеку рока из става 2 претходног члана, Факултет одлучује о избору сарадника.

Члан 85.

Сенат одлучује о избору у звање наставника, а Факултет о избору сарадника ако је присутно најмање две трећине чланова који имају право да одлучују.

Одлуку о избору у звање наставника доносе чланови Сената из реда наставника у истом или вишем звању.

Приликом избора у звања наставника, цене се следећи елементи: оцена о резултатима научног, истраживачког односно уметничког рада, оцена о ангажовању у развоју наставе и развоју других делатности високошколске установе, оцена о резултатима педагошког рада, као и оцена резултата постигнутих у обезбеђивању научно-наставног, односно уметничко-наставног подмлатка.

Оцену о резултатима ангажовања у развоју наставе и других делатности и оцену о резултатима постигнутим у обезбеђивању научно-наставног, односно уметничко - наставног подмлатка даје високошколска јединица у оквиру које наставник изводи наставу.

У оцењивању резултата улази мишљење комисије за избор у звање а сходно Одлуци о извођењу приступног предавања.

При оцењивању резултата педагошког рада узима се у обзир мишљење студената.

Одлука о избору у звање доноси се већином гласова укупног броја чланова који имају право да одлучују.

Гласање је по правилу јавно.

Са изабраним лицем уговор о раду закључује декан Факултета.

Члан 86.

Наставници и сарадници стичу звања и заснивају радни однос у следећем трајању:

- редовни професор – на неодређено време;
- ванредни професор и доцент – на пет година;
- наставник страног језика – на четири године;
- асистент са докторатом – на три године, са могућношћу продужења за још три године;
- асистент – на три године, са могућношћу продужења за још три године;
- сарадник у настави – на годину дана, са могућношћу продужења за још једну годину у току трајања студија, а најдуже до краја школске године у којој се те студије завршавају;
- сарадник ван радног односа – у трајању од најдуже једне школске године, са могућношћу продужења за још једну школску годину.

Члан 87.

Универзитет односно факултет у саставу Универзитета утврђују политику запошљавања, полазећи од потребе да се наставни процес организује на квалитетан, рационалан и ефикасан начин.

Наставници и сарадници који изводе наставу, по правилу, заснивају радни однос са пуним радним временом.

Члан 88.

Поступак за реизбор, односно за избор у ново звање покреће се по правилу, 6 месеци пре истека рока избора у претходно звање.

Члан 89.

Наставник може поново бити бирани у исто звање.

Уколико наставник или сарадник не буде изабран у више звање или поново биран у исто звање, престаје му радни однос на Факултету.

Решење о престанку радног односа доноси декан.

Гостујући професор

Члан 90.

Сходно својим плановима и потребама, Факултет без расписивања конкурса може да ангажује наставника из друге самосталне високошколске установе ван територије Републике у

звању гостујућег професора.

Права и обавезе лица које је изабрано у звање из става 1 овог члана уређују се уговором о ангажовању за извођење наставе.

Професор по позиву

Члан 91.

Факултет може ангажовати истакнутог научника или уметника који није запослен у тој високошколској установи да одржи, као професор по позиву, до осам часова наставе у семестру.

Одлуку о ангажовању доноси Сенат, односно наставно-научно веће Факултета, а права и обавезе професора по позиву уређују се уговором о ангажовању за извођење наставе, под условима и на начин прописан општим актом високошколске установе из става 1 овог члана.

Професор емеритус

Члан 92.

Факултет може, на предлог наставно-научног већа Факултета или друге високошколске јединице, да додели звање професора емеритуса редовном професору, у пензији, који се посебно истакао својим научним, односно уметничким радом, стекао међународну репутацију и постигао резултате у обезбеђивању наставно-научног подмлатка у области за коју је изабран.

Професор емеритус има право да учествује у извођењу свих облика наставе на академским студијама трећег степена, у ужој области за коју је изабран, бити ментор и члан комисије у поступку израде и одбране дисертација на тим студијама, бити члан комисије за припремање предлога за избор наставника универзитета и учествовати у научноистраживачком раду.

Поступак доделе звања професора емеритуса покреће надлежни одбор Сената, на основу образложеног предлога наставно-научног већа Факултета.

Одбор Сената утврђује предлог и доставља Сенату на одлучивање.

Права и обавезе лица које је изабрано у звање из става 1 овог члана уређују се уговором о ангажовању за извођење наставе. Уговор на основу одлуке Сената, са лицем изабраним у звање професор емеритус, закључује ректор. Укупан број професора емеритуса не може бити већи од 3% од укупног броја наставника Универзитета.

Поступак за доделу звања професор емеритус покреће високошколска установа у којој је лице провело најмање седам година у радном односу са пуним радним временом.

Лица у научним звањима – истраживач

Члан 93.

Лице изабрано у научно звање на начин и по поступку прописаним законом којим је регулисана научноистраживачка делатност, може да изводи наставу на докторским студијама, бити ментор и члан комисије у поступку израде и одбране дисертација на тим студијама, бити члан комисије за припремање предлога за избор наставника и сарадника Универзитета и учествовати у научноистраживачком раду, у складу са Законом и Статутом.

Уколико лице из става 1 овог члана нема заснован радни однос на Универзитету, са њим се закључује уговор о ангажовању за извођење наставе.

Звања сарадника

Члан 94.

Сарадничка звања на Универзитету су асистент и сарадник у настави, а у оквиру студијских програма страних језика – виши лектор и лектор.

Високошколска установа може за потребе реализације студијских програма ангажовати и сараднике ван радног односа

Општим актом високошколске установе могу се утврдити и друга звања сарадника.

Ненаставно особље

Члан 95.

Ненаставно особље чине стручне службе Факултета које обављају правне, административне, кадровске, финансијско-рачуноводствене, библиотечке, издавачке, информатичке послове, послове обезбеђења, одржавања и друге послове који су од заједничког интереса за делатност Факултета.

Рад стручних и других служби организује и координира генерални секретар или извршни директор Универзитета.

Организација и рад стручних служби уређује се општим актом о организацији и систематизацији послова и радних задатака и другим актима о раду појединих служби, које доносе органи Факултета.

Истраживачко - развојни центар за ваздухопловство – ИРЦВ

Члан 96.

Факултет има Истраживачко - развојни центар за ваздухопловство, у оквиру којег се организује – научно-истраживачки и развојни рад наставника, наставног подмлатка и студената ради унапређења науке и струке и реализације студија и пројеката за трећа лица у областима саобраћајног инжењерства, менаџмента и бизниса, ваздухопловства, безбедности, квалитета, консалтинга и др.

Радам и организацијом ИРЦВ-а руководи директор центра ког именује Савет Универзитета, на предлог декана Факултета за цивилно ваздухопловство.

Рад и организација ИРЦВ-а регулише се посебним општим актом.

Политика запошљавања на Факултету

Члан 97.

Факултет утврђује политику запошљавања, полазећи од потребе да се наставни процес организује на квалитетан, рационалан и ефикасан начин.

Наставници и сарадници, по правилу, заснивају радни однос са пуним радним временом, у складу са општим актом високошколске установе.

Права и обавезе наставника и сарадника

Члан 98.

Наставници имају право и обавезу да:

- својим радом и понашањем чувају углед Факултета;
- у потпуности одрже наставу, према садржају и у предвиђеном броју часова, утврђеним студијским програмом и планом извођења наставе;
- воде евиденцију о присуству настави, обављеним испитима и постигнутом успеху студента, на начин предвиђен општим актом Факултета;
- организују и изводе научноистраживачки рад;
- препоручују доступне уџбенике и приручнике за наставне предмете из којих изводе наставу;
- редовно одржавају испите за студенте, према распореду у прописаним испитним роковима;
- држе консултације са студентима у сврху савладавања наставног програма;
- предлажу усавршавање и преиспитивање наставног плана и програма;
- буду ментори студентима при изради завршних радова и дисертација;
- развијају колегијалне односе са другим члановима академске заједнице;
- обавезно учествују у раду стручних органа Факултета;
- омогуће проверу успешности свога рада у настави, у складу с општим актима које доноси Универзитет и Факултет;

- обављају и друге послове утврђене Законом, Уредбом, Статутом и другим општим актима Универзитета, овим Статутом и другим општим актима Факултета.

Члан 99.

Сарадници имају право и обавезу да:

- својим радом и понашањем чувају углед Факултета;
- припремају и реализују вежбе под стручним надзором наставника;
- помажу наставнику у припреми научно-наставног процеса;
- учествују у одржавању испита, у складу са студијским програмом и планом извођења наставе;
- обављају консултације са студентима;
- раде на сопственом стручном усавршавању ради припремања за самосталан научноистраживачки рад, у сврху стицања вишег академског степена, односно доктората;
- развијају колегијалне односе са другим члановима академске заједнице;
- обавезно учествују у раду стручних органа Факултета;
- омогуће проверу успешности свога рада у настави, у складу с општим актима које доноси Универзитет и Факултет;
- обављају и друге послове у складу са Законом, Уредбом, Статутом и другим општим актима Универзитета, овим Статутом и другим општим актима Факултета.

Права и обавезе запослених

Члан 100.

У погледу права, обавеза и одговорности запослених на Факултету примењује се закон којим се уређује рад ако Законом о високом образовању није другачије одређено.

О појединачним правима, обавезама и одговорностима запослених на Факултету одлучује декан.

О појединачним правима, обавезама и одговорностима декана Факултета одлучује Савет Факултета.

Престанак радног односа наставника

Члан 101.

Наставнику престаје радни однос на крају школске године у којој је навршио 65 година живота и најмање 15 година стажа осигурања.

Наставнику који је испунио услов из става 1. овог члана у звању редовног професора, уколико постоји потреба за наставком рада, може се продужити радни однос уговором са Факултетом на одређено време до две године, уз могућност додатних продужења, а најдуже до краја школске године у којој навршава 70 година живота.

Наставнику из става 1. овог члана може се продужити радни однос ако има најмање 20 година радног искуства у високом образовању и ако је након стицања звања редовног професора:

- у последњих 5 година остварио резултате у научном раду за 30% више од услова и критеријума утврђених Правилником којим се уређује заснивање радног односа и стицање звања наставника Универзитета, за избор у звање редовни професор, који се могу квантитативно исказати;
- остварио резултате у развоју научно/уметничко-наставног подмлатка на факултету, так што је био ментор најмање једне докторске дисертације или члан најмање две комисије за оцену пријављене или одбрањене докторске дисертације на Универзитету;

Наставнику коме је избор у звање редовног професора обављен у периоду краћем од пет година од године када стиче могућност за продужетак радног односа, испуњеност услова из става 3. тачка 1. и става 4 овог члана рачуна се у периоду од пет година пре године у којој може остварити ово право.

Предлог за продужетак радног односа Већу подноси катедра чији је члан наставник за кога се тражи продужење радног односа. У прилогу предлога катедра доставља у писменој форми радну биографију наставника, доказе о испуњености услова из става 3. овог члана као и образложење предлога у коме се разматрају радно оптерећење наставника и потребе за развојем наставног кадра.

На основу радне биографије, Веће ментора подноси Већу мишљење о испуњености услова из тачке 3. овог става. Декан и чланови деканског колегијума Већу у писменој форми излажу мишљење о оправданости предлога продужења радног односа са аспекта потреба наставе, научноистраживачког рада, руковођења и представљања Факултета. Одлуку о продужетку радног односа доноси тајним гласањем Веће Факултета, најкасније до 1. јуна школске године у којој кандидат за продужење радног односа навршава 65 година живота.

Сенат Универзитета даје сагласност на одлуку Већа Факултета најкасније до 30. јуна школске године у којој кандидат за продужење радног односа навршава 65 година живота. Уколико Сенат не да сагласност на Одлуку из става 4. овог члана, наставнику за кога је Факултет донео одлуку о продужетку радног односа, радни однос престаје, у складу са ставом 1. овог члана, на крају школске године у којој је навршио 65 година живота и најмање 15 година стажа осигурања.

Наставнику коме је радни однос продужен под условима дефинисаним овим чланом, након две године, ради даљег продужетка поступак се понавља под истим условима. Наставник коме је престао радни однос због одласка у пензију задржава звање које је имао у тренутку пензионисања.

Наставник коме је престао радни однос због одласка у пензију, после пензионисања најдуже још две школске године, може:

- задржати преузете обавезе на мастер академским и докторским студијама као ментор или члан комисије у поступку израде и одбране завршних радова, односно дисертација на тим студијама;
- изводити све облике наставе на мастер академским и докторским студијама и бити члан комисија у поступку израде и одбране завршних радова, односно докторских дисертација на тим студијама, а на основу одлуке Већа Факултета.

Наставник коме је престао радни однос због одласка у пензију може да буде члан комисије за припремање предлога за избор наставника и сарадника Универзитета.

Престанак радног односа наставника због неизбора у звање и губитак звања

Члан 102.

Наставнику и сараднику који је у радном односу на Факултету, који не буде изабран у звање, престаје радни однос истеком периода на који је засновао радни однос.

Неизбором, односно престанком радног односа у складу са законом, осим на начин из члана 102. овог Статута и из члана 175. тачка 6. Закона о раду наставник, односно сарадник губи звање које је имао до момента неизбора, односно престанка радног односа.

Мировање радног односа и изборног периода

Члан 103.

Наставнику, односно сараднику који се налази на одслужењу војног рока, породилском одсуству, одсуству са рада ради неге детета, одсуству са рада ради посебне неге детета или друге особе, или на боловању дужем од шест месеци, одсуству са рада ради ангажовања у

државним органима и организацијама, изборни период и радни однос се продужава за то време.

Право на продужење изборног периода припада и наставнику, односно сараднику који је на неплаћеном одсуству, у складу са законом.

Наставник, односно сарадник може да се одрекне права из става 1. и 2. овог члана, у погледу дужине изборног периода.

Плаћено одсуство

Члан 104.

Наставнику, после пет година рада проведених у настави на Факултету, ради стручног и научног усавршавања може бити одобрено плаћено одсуство у трајању од једне школске године.

Одлуку из става 1. овог члана доноси Веће по прибављеном мишљењу ННВ.

Обавеза обезбеђења несметаног извођења наставе

Члан 105.

За време док је наставник, односно сарадник на боловању, одсуству или користи право из претходног члана, декан Факултета дужан је да обезбеди несметано извођење наставе и одржавање испита.

Кодекс о академском интегритету и професионалној етици

Члан 106.

Запослени на Факултету и студенти морају се у свом раду, деловању и понашању на Универзитету придржавати етичких начела, начела научне истине и критичности и поштовати циљеве и принципе високог образовања. Сенат доноси кодекс о академском интегритету и професионалној етици, којим се утврђују етичка начела у високом образовању, објављивању научних резултата, односу према интелектуалној својини, односима између наставника, истраживача и сарадника, других запослених и студената, поступцима у наступању Универзитета и факултета у његовом саставу, наставника, истраживача, сарадника и студената у правном промету, као и у односу према јавности и средствима јавног информисања.

Начин и поступак утврђивања одговорности за повреду етичких начела и мере које се изричу уређују се општим актом који доноси Сенат.

Ангажовање изван Универзитета и спречавање сукоба интереса

Члан 107.

Научно, наставно, стручно или пословно деловање наставника, истраживача и сарадника изван Универзитета, као и интереси који произлазе из тог деловања, не смеју бити у сукобу с интересима Универзитета и факултета у његовом саставу, нити нарушавати углед Универзитета и Факултета.

Ради спречавања сукоба интереса и одржавања квалитета наставе, наставник, односно сарадник Факултета може закључити уговор којим се радно ангажује на другој високошколској установи у Републици или у иностранству, само уз претходно одобрење Већа Факултета.

Општим актом који доноси Сенат Универзитета уређују се услови и поступак давања сагласности за ангажовање наставника и сарадника на другој високошколској установи, а посебноности се уређују општим актом Факултета.

Непоштовање обавеза из ст. 1. и 2. овог члана представља повреду радне дисциплине.

Члан 108.

Факултет не сме да закључи уговор, нити да ступи у какав други пословни аранжман са домаћом високошколском установом изван састава Универзитета, ако би се таквим уговором, односно пословним аранжманом нарушио интерес Универзитета или другог факултета у његовом саставу.

На уговор, споразум, протокол односно други пословни аранжман из става 1. овог члана Сенат даје сагласност.

9. РЕЖИМ СТУДИЈА

Члан 109.

Факултету организује и изводи студије у току школске године која по правилу почиње 1. октобра и траје 12 календарских месеци.

Школска година има два семестра – јесењи и пролећни од којих сваки траје по правилу 15 недеља.

Настава појединачних предмета се, по правилу, организује и изводи у току једног семестра а најдуже у току два семестра.

Почетак и крај јесењег и пролећног семестра, термини одржавања испитних рокова као и друга питања од значаја за одржавање наставе и испита уређују се Календаром рада Факултета.

Веће Факултета може услед ванредних околности одлучити о одступању од утврђеног почетка и завршетка семестра.

Члан 110.

Факултет организује и изводи студије на српском језику.

Факултет може организовати полагање испита и изводити студије, односно поједине делове студија, као и организовати израду и одбрану завршног, мастер и специјалистичког рада и докторске дисертације, односно остваривати студијски програм на језику националне мањине и на страном језику, уколико је такав програм акредитован као посебан студијски програм, у складу са Статутом.

Факултет може за студенте са инвалидитетом организовати и изводити студије, односно поједине делове студија, на знаковном језику.

Члан 111.

Веће доноси посебан општи акт о обавезама Факултета у погледу начина организовања и времена одржавања облика студија, у погледу обезбеђивања услова за студенте са инвалидитетом и организовања облика наставе за све студенте, изузев код остваривања студијског програма на даљину.

Настава се организује и изводи **у седишту Факултета**, односно у објектима наведеним у дозволи за рад.

Факултет може да организује део наставе и **ван седишта**, ако се ради о настави из предмета чији карактер то захтева, а у складу са акредитацијом.

Факултет може да организује **студије уз рад** за студенте који су запослени или који из другог разлога нису у могућности да редовно прате наставу.

Ближи услови и начини остваривања студијског програма **на даљину** уређују се општим актом Факултета.

Факултет је дужан да у складу са општим актом који доноси Веће, на одговарајући начин, тачно и благовремено информисе студенте о начину, времену и месту одржавања наставе, циљевима, методама и садржајима наставе, о садржајима, методама, критеријумима и мерилима испитивања, о начину обезбеђивања јавности на испиту и начину остваривања увида у резултате, као и о другим питањима од значаја за студенте.

Члан 112.

За организацију и реализацију наставног процеса на Факултету одговорни су декан, продекан за наставу, шефови катедри, предметни наставници и Веће.

Обавезе Факултета према студентима у погледу начина организовања и времена одржавања наставе као и обезбеђивања других услова за савлађивање наставног плана и програма уредиће се општим актом Факултета уз прибављено мишљење Студентског парламента.

10. РЕЖИМ СТУДИЈА И СТУДЕНТИ

Упис студената

Члан 113.

У прву годину основних академских студија може се уписати лице које има средње образовање, у четворогодишњем трајању.

Кандидат који конкурише за упис на студије полаже пријемни испит односно испит за проверу склоности и способности.

Редослед кандидата за упис у прву годину основних студија утврђује се на основу општег успеха постигнутог у средњем образовању и резултата постигнутих на пријемном испиту.

Правилником о студирању на Универзитету општим актом Факултета уређују се ближи услови уписа студената на студијске програме факултета као и режим студирања.

Школска година

Члан 114.

Школска година организује се у два семестра: зимски и летњи.

Школска година, по правилу, почиње 1. октобра и завршава се 30. септембра. Зимски семестар, по правилу, почиње 1. октобра и траје најкраће до 1. фебруара, односно најдуже до 15. фебруара.

Летњи семестар, по правилу, почиње након завршетка зимског семестра и траје до 30. септембра.

Реализација студијског програма (настава) у једном семестру траје 15 недеља. Испитни рокови утврђени су Статутом Факултета и Правилником о студирању на Факултету за цивилно ваздухопловство.

Испитни рокови на првом, другом и трећем нивоу студија су:

1. јануарски испитни рок: 15. јануар – 15. фебруар
2. априлски испитни рок: две недеље у априлу
3. јунски испитни рок: 1. јун – 15. јули
4. септембарски испитни рок: 20. август – 12. септембар
5. октобарски испитни рок: 17. септембар - 30. септембар

Студент може да полаже испит по завршетку наставе из дотичног предмета, а најкасније до почетка наставе из тог предмета у наредној школској години.

Организација студија

Члан 115.

На студијске програме које организује Факултет уписују се кандидати под условима и на начин уређен Законом, Статутом, Правилником о студирању и општим актима Факултета.

Страни држављанин може се уписати на студијске програме из става 1. овог члана под истим условима као и домаћи држављанин, ако познаје језик на коме се изводи настава.

Проверу знања језика на којем се изводи настава врши комисија коју именује декан Факултета.

Услови, начин и поступак провере знања језика из става 2 овог члана уређују се Правилником о студирању.

Лице које се упише на студијске програме из става 1 овог члана стиче статус студента.

Члан 116.

Услови, начин и поступак спровођења израде и одбране завршног рада и мастер рада на ФЦВ, уређује се Поступцима вођења завршних радова на ступима I и II степена и Поступцима за пријаву теме и одбрану докторске дисертације, у Систему квалитета који је објављен на сајту мегатренд универзитета.

Конкурс за упис на студије

Члан 117.

На предлог Наставно-научног већа Факултета, Савет универзитета утврђује број студената који се уписује на студијске програме који се организује на Факултету, у складу са дозволом за рад.

Конкурс за упис на студије садржи: број студената за сваки студијски програм који се организује на Факултету, услове за упис, мерила за утврђивање редоследа кандидата, поступак спровођења конкурса, начин и рокове за подношење жалбе на утврђени редослед, као и висину школарине.

Конкурс се објављује најкасније пет месеци пре почетка школске године.

Права и обавезе студената

Члан 118.

Студент има права и обавезе утврђене законом, Статутом Универзитета, овим Статутом и општим актима Универзитета и Факултета.

Студент има право:

- на упис, квалитетно школовање и објективно оцењивање,
- на благовремено и тачно информисање о свим питањима која се односе на студије,
- на активно учествовање у доношењу одлука, у складу са законом,
- да буде упознат са правима, обавезама и дужностима на почетку школске године;
- да настава и испити буду организовани у складу са студијским програмом и распоредом наставе и испита;
- да користи библиотеку и друге услуге за студенте;
- на самоорганизовање и изражавање сопственог мишљења,
- на повластице, које произилазе из статуса студента,
- на подједнако квалитетне услове студија за све студенте,
- на различитост и заштиту од дискриминације,
- на поштовање личности, достојанства, части и угледа,

- да бира и да буде биран у студентски парламент и друге органе Факултета.

Студент је дужан да:

- испуњава наставне и предиспитне обавезе,
- поштује опште акте установе,
- поштује права запослених и других студената на факултету,
- учествује у доношењу одлука у складу са законом.

Студент има право на жалбу, у складу са Статутом Факултета, уколико Факултет прекрши неку од обавеза из става 2. тачке од 1. до 3. овог члана.

Члан 119.

Жалба из става 4. претходног члана овог Статута подноси се декану у року од 8 дана од дана сазнања за повреду права.

Декан одлучује по жалби у року од 15 дана од дана пријема жалбе.

Одлука по жалби је коначна.

Правила студија

Члан 120.

Студент се при упису сваке школске године опредељује за предмете из студијског програма.

Студијским програмом се прописује који су предмети обавезни за одређену годину студија.

Студент који се сам финансира, при упису одговарајуће године студија, опредељује се у складу са студијским програмом за онолико предмета колико је потребно да се оствари најмање 37 ЕСПБ бодова, осим ако му је до краја студијског програма остало мање од 37 ЕСПБ бодова.

Студент који студира уз рад, при упису одговарајуће године студија, опредељује се, у складу са студијским програмом, за онолико предмета колико је потребно да се оствари најмање 30 ЕСПБ бодова, осим ако му је до краја студијског програма остало мање од 30 ЕСПБ бодова.

Општим актом Факултета утврђују се услови за упис наредне године студија. **Посебно успешним студентима**, у циљу бржег завршавања студија и ширег образовања а у складу са општим актом Факултета може се омогућити упис и више од 60 ЕСПБ бодова у једној школској години, али не више од 90 ЕСПБ бодова.

Студент из ставова 3. и 4. овог члана који се сам финансира плаћа део школарине обрачунат сразмерно броју ЕСПБ бодова за предмете за које се определио.

Полагањем испита студент стиче одређени број ЕСПБ бодова у складу са студијским програмом.

Студент који не положи испит из обавезног предмета до почетка наредне школске године, уписује исти предмет.

Студент који не положи изборни предмет, може поново уписати исти или се определити за други изборни предмет.

Студијским програмом може се условити опредељивање студента за одређени предмет претходно положеним испитима из једног или више предмета утврђених студијским програмом.

Правила студија ближе ће се уредити општим актом Факултета.

Статус студента

Члан 121.

Студент који у текућој школској години оствари 37 ЕСПБ бодова у складу са Законом има право да се упише у наредну школску годину.

Рангирање студената из става 1. овог члана се врши на начин и по поступку који је утврђен општим актом Факултета. Рангирање обухвата студенте који се уписују на исту годину студија на

одређени студијски програм, а врши се полазећи од броја остварених ЕСПБ бодова, укупних година студирања и постигнутог успеха у савлађивању студијског програма.

Студент који не оствари право из става 1. овог члана у наредној школској години се уписују на исту годину студија на одређени студијски програм.

Студенти са инвалидитетом и студенти уписани по афирмативној мери који у текућој школској години остваре 36 ЕСПБ имају право да се упишу у наредну школску годину.

Испити

Члан 122.

Испит је јединствен и полаже се усмено, писмено односно практично.

Студент полаже испит непосредно по окончању наставе из тог предмета, а најкасније до почетка наставе тог предмета у наредној школској години.

После три неуспела полагања истог испита студент може тражити да полаже испит пред комисијом.

Студент са хендикепом има право да полаже испит на начин прилагођен његовим могућностима, у складу са општим актом високошколске установе.

Број испитних рокова:

- јануарски испитни рок;
- фебруарски испитни рок;
- априлски испитни рок
- јунски испитни рок 1;
- јунски испитни рок 2;
- јулски испитни рок;
- августовски испитни рок;
- септембарски испитни рок 1;
- септембарски испитни рок 2.

Почетак и трајање испитног рока утврђује се Календаром рада за школску годину.

Последњи испитни рок за школску годину завршава се најкасније до 10. октобра.

Оцењивање студената

Члан 123.

Рад студената у савлађивању појединог предмета континуирано се прати током наставе и изражава се у поенима.

Испуњавањем предиспитних обавеза и полагањем испита студент може остварити 100 поена.

Студијским програмом утврђује се сразмера поена стечених у предиспитним обавезама и на испиту.

Од укупног броја поена, најмање 30, а највише 70 поена мора бити предвиђено за активности и провере знања у току семестра (предиспитне обавезе)

Успех студента на испиту изражава се оценама 5 до 10.

Правилником о студирању ближе се уређује начин полагања испита и оцењивање на испиту, праћење и вредновање рада студената, саопштење резултата, јавност испита, приговор на оцену и друго.

Успех студента на испиту изражава се оценом од 5 до 10, према следећој скали: од 51 до 60 поена оцена 6 (шест), од 61 до 70 поена оцена 7 (седам), од 71 до 80 поена оцена 8 (осам), од 81 до 90 поена оцена 9 (девет), од 91 до 100 поена оцена 10 (десет).

Мировање права и обавеза студената

Члан 124.

Права и обавезе студента могу мировати.

Студент уписује годину у којој мирују права и обавезе.

Студенту се на његов захтев одобрава мировање права и обавеза у случају теже болести, упућивања на студентску праксу у трајању од најмање шест месеци, одслужења и дослужења војног рока, неге детета до годину дана живота и посебне неге која траје дуже од дететове прве године живота, одржавања трудноће и у другим случајевима предвиђеним општим актом Факултета.

Студенткињи која је у поступку биомедицински потпомогнутог оплођења на њен захтев одобрава се мировање права и обавеза у складу са општим актом високошколске установе.

Студент коме мирују права и обавезе има право да полаже испите из наставних предмета из којих је испунио предиспитне обавезе утврђене наставним програмом.

Студент који је био спречен да прати наставу, извршава предиспитне обавезе и да полаже испит због болести или одсуства због стручног усавршавања у трајању од најмање три месеца, може полагати испит, у складу са општим актом високошколске установе.

По престанку мировања, студент наставља студије према важећем образовном програму и условима студирања.

Права и обавезе студента мирују:

1. за време служења и дослужења војног рока;
2. ако је студент као војни обвезник позван у службу у непрекидном трајању од најмање једног семестра;
3. за време трудноће студенткиње и до 1 године старости детета;
4. због болничког лечења у трајању од најмање једног семестра и теже болести (што се доказује потврдом);
5. ако је упућен на стручну праксу у трајању од најмање шест месеци;
6. ако се упише на исти студијски програм универзитета у иностранству, попоступку који је предвиђен ЕСПБ правилима о упису на други универзитет;
7. за време припрема за олимпијске игре, светско или европско првенство у случају када има статус врхунског спортисте;
8. за време припрема за наступе у којима представља државу Србију, илинаступа у њено име;
9. из посебних разлога личне природе.

Захтев за мировање права и обавеза подноси се пре наступања мировања, а након уписане студијске године на којој ће користити то право.

Решење по захтеву за мировање права и обавеза студента доноси декан, односно директор.

Мировање права и обавеза траје најмање годину дана.

Студент коме мирују права и обавезе не губи статус студента.

Студент који је због болести или стручног усавршавања у трајању од најмање три месеца био спречен да полаже испит, може полагати испит у првом наредном року, по одобрењу декана.

Дисциплинска одговорност студента

Члан 125.

Студент одговара за повреду обавезе која је у време извршења била утврђена Правилником о дисциплинској одговорности студената Универзитета у Крагујевцу.

За тежу повреду обавезе студенту се може изрећи и мера искључења са студија на Факултету.

Дисциплински поступак се не може покренути по истеку три месеца од дана сазнања за повреду обавезе и учиниоца, а најкасније годину дана од дана када је повреда учињена.

Правилником о дисциплинској одговорности студената Универзитета у Крагујевцу утврђују се лакше и теже повреде обавеза студената, дисциплински органи и дисциплински поступак за утврђивање одговорности студента.

Престанак статуса студента

Члан 126.

Статус студента престаје у случају:

1. исписивања са студија;
2. завршетка студија;
3. неуписивања школске студије;
4. кад не заврши студије до истека рока који се одређује у двоструком броју школских година потребних за реализацију студијског програма;
5. изрицања дисциплинске мере искључења са студија на високошколској установи;
6. из разлога личне природе.

Студент коме је престао статус студента има право да се упише на годину студија сходно броју ЕСПБ бодова према важећем образовном програму и условима студирања.

Студент из претходног става уписује годину студија по истеку последњег испитног рока претходне школске године.

Студент из става 2 овог члана дужан је да достави: уверење о положеним испитима, оригинал дипломе на увид, оверену копију дипломе и додатак дипломе.

Надлежна комисија доноси одлуку поводом молбе студента.

Члан 127.

Студенту се на лични захтев може продужити рок за завршетак студија.

Декан доноси одлуку о продужетку рока за завршетак студирања, на образложеној молбу студента.

Члан 128.

Дисциплинска одговорност студената уређена је Правилником о дисциплинској одговорности ФЦВ и Мегатренд универзитета.

Стручни академски и научни назив

Члан 129.

Лице које заврши основне академске студије у обиму од најмање 180 ЕСПБ бодова, односно у трајању од најмање три године стиче стручни назив са знаком звања првога степена академских студија из одговарајуће области.

Лице које заврши основне академске студије у обиму од најмање 240 ЕСПБ бодова, односно у трајању од најмање четири године стиче стручни назив "дипломирани" са знаком звања првога степена академских студија из одговарајуће области.

Лице које заврши специјалистичке академске студије стиче стручни назив специјалиста са знаком звања другог степена академских студија из одговарајуће области.

Лице које заврши мастер академске студије стиче академски назив мастер са знаком звања другог степена мастер академских студија из одговарајуће области.

Лице које заврши докторске, односно академске студије трећег степена, стиче научни назив доктор наука са знаменом поља, односно области.

Листу звања из одговарајућих области и скраћенице стручних, академских, научних и уметничких назива утврђује Национални савет, на предлог Конференције универзитета, односно Конференције академија и високих школа.

Скраћеница стручног назива и академског назива мастер наводи се иза имена и презимена, а скраћеница академског назива магистар наука, и научног назива доктор наука, испред имена и презимена.

У међународном промету и у дипломи на енглеском језику назив који је стекло лице из става 1. овог члана је **bachelor**, назив који је стекло лице из става 2. овог члана је **bachelor with honours**, назив који је стекло лице из става 4. овог члана је **мастер** а назив који је стекло лице из става 5. овог члана је **Ph.D.**, односно **D.A.**, односно одговарајући назив на језику на који се диплома преводи.

Члан 130.

Стручни, академски, односно научни назив који је стечен према прописима који су важили до ступања на снагу Закона о високом образовању ("Службени гласник РС", бр. 76/05, 100/07 - аутентично тумачење, 97/08, 44/10, 93/12, 89/13, 99/14, 45/15 - аутентично тумачење, 68/15 и 87/16), у погледу права која из њега произлазе, изједначен је са одговарајућим називом у складу са чланом 127. тог закона.

11. НАУЧНО - ИСТРАЖИВАЧКИ РАД

Члан 131.

На Факултету се обавља научно-истраживачки рад ради развоја науке и стваралаштва, унапређивања делатности високог образовања, односно унапређивања квалитета наставе, усавршавања научног подмлатка, увођења студената у научно-истраживачки рад, као и стварања материјалних услова за рад и развој Факултета.

У циљу комерцијализације резултата научноистраживачког рада Факултет може бити оснивач научних института, иновационих центара, центара изузетних вредности, центра за трансфер технологија, пословно-технолошког инкубатора, научно-технолошког парка и других организација за обављање иновационе делатности и пружање инфраструктурне подршке за развој иновација и комерцијализацију резултата истраживања, у складу са законом.

Научно-истраживачки рад на Факултету остварује се кроз основна, примењена и развојна истраживања, у складу са Законом и Статутом.

Садржај и резултати научно-истраживачког рада Факултета усклађени су са циљевима Универзитета и стандардима високог образовања.

Знања до којих се долази спровођењем научно-истраживачког рада, укључују се у наставни процес.

Факултет подстиче и обезбеђује услове наставном особљу и студентима да се активно баве научно-истраживачким радом и да објављују резултате тог рада.

Научно-истраживачки рад је право и обавеза наставника и сарадника Факултета.

Члан 132.

Научно-истраживачки рад наставника, истраживача и сарадника остварује се:

- преузимањем уговорних обавеза и ангажовањем научно-истраживачким пројектима, експертизама и сл;
- индивидуалним истраживањима и стваралаштвом.

Општим актом који доноси Веће Факултета ће се детаљније регулисати услови и начин уговарања научноистраживачких пројеката, експертиза и друга питања од значаја за обављање научноистраживачког рада.

Веће Факултета може да донесе општи акт којим се уређују услови и начин уговарања и реализације научно-истраживачких пројеката, експертиза и сл.

Факултет подржава сталан и професионалан научно-истраживачки рад својих наставника, сарадника и студената, као и јавно представљање и објављивање резултата таквог рада.

Наставници, сарадници и студенти не смеју употребљавати обележја Факултета, односно Универзитета у комерцијалне сврхе.

Наставници, сарадници и студенти који не поштују обавезе из претходног става, чине повреду радне дисциплине.

Наставно особље Факултета у свом научно-истраживачком раду ужива заштиту интелектуалне својине према највишим стандардима и има сва права која произлазе из тога, у складу са Законом.

Факултет је дужан да поштује право интелектуалне својине трећих лица.

12. УНУТРАШЊА ОРГАНИЗАЦИЈА ФЦВ-а

Члан 133.

У зависности од од врсте послова, међусобне сродности и функционалне повезаности, сви послови на Факултету обављају се у оквиру три организационе јединице и то:

- наставно научна јединицу;
- научно истраживачка и стручна јединицу - центри са лабораторијама, библиотека и др.;
- административно техничка јединица.

Ради прилагођавања новим захтевима, условима и сазнањима у области организације образовног и научноистраживачког рада и сарадње са привредом Факултет може одлуком Савета Факултета а на предлог Већа и декана Факултета, формирати и друге организационе јединице.

Наставно научна јединица бави се наставним и научним радом у циљу остваривања студијских програма на свим степенима студија, реализује програме образовања током читавог живота ван оквира студијских програма за које добије дозволу за рад као и осталим облицима стручног образовања и усавршавања.

Рад наставно-научне јединице непосредно организује и координира продекан за наставу у оквиру овлашћења добијених од декана.

Организационе јединице

Члан 134.

Факултет у свом саставу има следеће организационе јединице:

- Наставно-научну јединицу коју чини наставно особље;
- Ненаставну јединицу чини особље које обавља стручне и административне послове и то:
  - ❖ Служба за правне и кадровске послове;
  - ❖ Студентска служба;
  - ❖ Служба за библиотечку делатност;
  - ❖ Служба за информатичку делатност, администратор мреже;
  - ❖ Дипломирани правник, на пословима секретара;

- ❖ Студентски парламент;
- Научноистраживачка и стручна јединица;
- Научноистраживачки центри.

Одлуку о организовању и укидању организационих јединица Факултета за пословне студије доноси Савет Факултета на предлог Наставно-научног већа Факултета.

Члан 135.

Научноистраживачка и стручна јединица бави се научном, истраживачком, развојном, иновационом, стручном, образовном и издавачком делатношћу у области техничко-технолошких наука, израдом студија, експертиза, пројеката и друге техничке документације, пружањем услуга трећим лицима и другим пословима дефинисаним законом и овим Статутом.

Научноистраживачку и стручну јединицу Факултета чине центри, лабораторије и библиотека.

Рад научноистраживачке и стручне јединице организује и координира продекан надлежан за научноистраживачку делатност у оквиру овлашћења добијених од декана.

Члан 136.

Научноистраживачки центри (ИРЦВ) су организационе јединице које реализују научноистраживачке и стручне послове из одређене уже научне области.

Лабораторије су организационе јединице које су намењене пружању стручних услуга за трећа лица, као и експерименталним истраживањима која се врше у оквиру рада научноистраживачких центара.

Центри и лабораторије Факултета дефинисани су Правилником о научноистраживачком раду. Факултет води регистар центара и лабораторија.

Члан 137.

Центри и лабораторије се оснивају одлуком Савета Факултета, на предлог декана и Већа Факултета, а на основу приложеног елабората, који описује постојеће стручне компетенције и техничку основу за рад. Условне под којима се предлаже оснивање центра/лабораторије ближе одређује Правилник о научноистраживачком раду.

Образложени захтев за оснивање центра, односно лабораторије, Већу могу поднети чланови Већа из редова наставника.

Члан 138.

Активности центара се финансирају из средстава које сами остварују. Радом центра непосредно руководи руководица центра.

Развој и одржавање лабораторија се финансира из средстава која самостално остваре пружањем услуга трећим лицима, као и средствима центара које у њима реализују истраживања. Радом лабораторије непосредно руководи руководица лабораторије.

Члан 139.

Дужности руководиоца центра/лабораторије су да:

- организује рад и контролише извршење радних задатака;
- припреми предлог годишњег плана рада и даје податке за израду финансијског плана и плана јавних набавки Факултета у делу који се односи на научно-истраживачки рад и сарадњу са трећим лицима;
- подноси извештаје о раду;
- врши промоцију рада центра/лабораторије;
- координира сарадњу са другим организационим целинама на Факултету;
- припрема предлог плана за коришћење годишњих одмора запослених у

- центру/лабораторији;
- организује и брине о спровођењу одлука декана и Већа;
  - спречава наношење штете имовини, недисциплину и друго;
  - парафира кореспонденцију са трећим лицима, понуде, уговоре, путне налоге и слично за запослене у центру/лабораторији;
  - стара се о примени прописа заштите на раду за запослене.

Члан 140.

Центри и лабораторије се укидају одлуком Савета факултета, на предлог декана и Наставно научног већа Факултета, а на основу извештавања о раду центра. Услове под којима се предлаже укидање центра/лабораторије ближе одређује Правилник о научноистраживачком раду.

Члан 141.

У **административно техничкој јединици** обављају се послови од заједничког интереса за Факултет (управно правни послови, финансијско рачуноводствени, стручно административни, послови у вези са студентским и наставним питањима, технички послови, послови у вези информационих технологије, послови одржавања хигијене као и други послови од значаја за Факултет).

Члан 142.

Административно техничку јединицу Факултета чине стручне службе и то:

- Општа служба;
- Служба за материјално финансијске послове;
- Служба за студентска питања;
- Информатичка служба;
- Служба за одржавање и обезбеђење објеката.

Радам стручних служби, осим Опште службе, руководе шефови, које именује декан.

Делатност, састав и начин рада административно техничке јединице утврђује се Правилником о организацији и систематизацији радних места.

Члан 143.

Секретар руководи организационом јединицом из претходног члана и одговоран је за организацију и ажурност рада ове организационе јединице.

Библиотечка делатност

Члан 144.

Факултет својом библиотеком организује и врши послове које се тичу књижног фонда факултета и документације. Библиотека се стара о набавци књига и других публикација, обрађује, чува и даје на коришћење књижни фонд, прикупља, сређује и чува податке о књижном фонду, као и документа и публикације који су од значаја за наставни и научни рад на Факултету.

Општим актом, које доноси Наставно–научно веће, одређују се услови коришћења књижног фонда, документације и раду библиотеке.

Радам библиотеке управља библиотечки одбор.

Рачунарско – информациона делатност

Члан 145.

Рачунарско – информациони послови на Факултету обављају се у области научноистраживачке делатности, техничке подршке при извођењу наставе на класичан начин и студијама на даљину, рада студентске службе, рада финансијске службе, рада библиотечке службе, рада секретаријата и деканата, набавке и одржавања рачунарске опреме, одржавања рачунарске мреже, уређења и одржавања сајтова, рекламирања и промоције Факултета.

Факултет може у области информационих послова обављати и друге делатности везане за процес наставе и научно-истраживачког рада, а нарочито за израду пројеката, студија, реализацију курсева и семинара и других послова.

13. ЕВИДЕНЦИЈЕ И ЈАВНЕ ИСПРАВЕ

Члан 146.

Факултет води: матичну књигу студената, евиденцију о издатим дипломама и додацима диплома и записник о полагању испита, евиденцију о страним признатим високошколским исправама.

Евиденција из става 1 овог члана води се на српском језику, ћириличним писмом. На територији општине у којој је у службеној употреби и латинично писмо, евиденција се води и тим писмом. Текст латиничним писмом исписује се испод текста ћириличним писмом.

Када се настава остварује на језику националне мањине, евиденција из става 1 овог члана води се на српском језику ћириличним писмом и на језику и писму националне мањине.

Матична књига студената трајно се чува.

База података и информациони системи

Члан 147.

Факултет има информациони систем и води базу података.

База података представља скуп евиденција из члана 97. Закона о високом образовању и овог Статута које установа води у електронском облику.

Евиденције које води Факултет представљају скуп података о установи, студентима, родитељима (издржаваоцима) и запосленима.

Јединствени информациони систем Универзитета чине обједињени подаци из евиденција свих високошколских установа у његовом саставу који се воде као јединствена база података.

Подаци у евиденцијама

Члан 148.

Подаци о Факултету представљају скуп општих података којима се одређује правни статус високошколске установе, статус високошколске установе у систему високог образовања, подаци о студијским програмима које високошколска установа реализује, подаци о објекту високошколске установе, актима и органима високошколске установе, подаци о акредитацији високошколске установе и резултатима спољашњег вредновања високошколске установе.

Подаци о студентима, родитељима (издржаваоцима) и запосленима представљају скуп података о личности којима се одређује њихов идентитет, образовни, социјални и здравствени статус и потребна образовна, социјална и здравствена подршка.

За одређивање идентитета прикупљају се следећи подаци: име, презиме, име једног родитеља, пол, јединствени матични број грађана, број пасоша за стране држављане, датум рођења, место рођења, држава и адреса сталног становања, тип насеља сталног становања, национална припадност (без обавезе изјашњавања/уз писмену сагласност), брачни статус, држављанство, адреса, контакт телефон, фотографија и други подаци у складу са овим законом.

За одређивање образовног статуса студената прикупљају се подаци о претходно завршеној средњој школи, уписаном студијском програму, врсти студија и години првог уписа на студијски програм.

За одређивање социјалног статуса студената прикупљају се подаци о начину финансирања студија, начину издржавања током студија, месту становања (адреси) током студирања, типу смештаја током студирања, радном статусу студента током студирања, издржаваним лицима, школској спреми оба родитеља, радном статусу родитеља (издржаваоца) и занимању родитеља или издржаваоца.

За одређивање здравственог статуса студената прикупљају се подаци о потребама за пружањем додатне подршке приликом обављања свакодневних активности на високошколској установи.

Подаци о студентима прикупљају се путем обрасца чији садржај прописује републички орган надлежан за послове статистике, а који се може попуњавати у електронској или папирној форми.

У информационом систему се такође води евиденција о језику на коме се изводи студијски програм, обавезним и изборним предметима, страним језицима, подаци о предиспитним обавезама, подаци о полаганим испитима, оценама на предиспитним обавезама и испитима, подаци о оствареним ЕСПБ бодовима, подаци о наградама и похвалама освојеним током студирања и издатим јавним исправама.

Подаци о наставницима, сарадницима и осталим запосленима обавезно садрже: име, презиме, име једног родитеља, пол, јединствени матични број грађана, број пасоша за стране држављане, датум рођења, место рођења, државу и адресу сталног становања, националну припадност (без обавезе изјашњавања/уз писмену сагласност), држављанство, адресу, контакт телефон, степен стручне спреме, звање, врсту уговора о ангажовању, фотографију и друге податке у складу са посебним законом.

Ближе услове и начин успостављања информационог система, вођења, прикупљања, уноса, ажурирања и доступности података који се уносе у информациони систем, евиденције, јавне исправе као и друга питања од значаја за вођење евиденција и издавање јавних исправа, прописује министар.

Подаци о личности уписани у евиденцију прикупљају се, обрађују, чувају и користе за потребе образовне политике, у складу са законом којим се уређује заштита података о личности.

Подаци уписани у евиденцију прикупљају се, обрађују, чувају и користе за потребе обављања делатности Факултета, Универзитета, за потребе Министарства просвете и државних органа у складу са Законом.

Подаци из евиденције користе се на начин којим се обезбеђује заштита идентитета студената, у складу са Законом.

Сврха обраде података

Члан 149.

Сврха обраде података је обезбеђивање индикатора ради праћења обухвата студената, ефикасног и квалитетног функционисања образовног система, планирања образовне политике, праћење, проучавање и унапређивање образовног нивоа студената, професионалног статуса и усавршавања наставника, рада високошколских установа, ефикасно финансирање система високог школства и стварање основа за спровођење националних и међународних истраживања у области образовања.

Коришћење података

Члан 150.

Надлежном министарству достављају се подаци у анонимизираним облику, осим података о личности потребних за вођење регистра наставника.

Корисник података из информационог система високошколске установе може бити и други државни и други орган и организација, као и правно и физичко лице, под условом да је законом или другим прописима овлашћено да тражи и прима податке, да су ти подаци неопходни за извршење послова из његове надлежности или служе за потребе истраживања и да обезбеди заштиту података о личности.

Ажурирање и чување података

Члан 151.

Подаци у евиденцијама, односно бази података ажурирају се на дан настанка промене, а најкасније у року од 30 дана од дана настанка промене.

Сви подаци из члана 97. став 1. Закона о високом образовању Републике Србије трајно се чувају. Високошколска установа је дужна да обезбеди трајност читавања података сачуваних на електронским медијима.

Заштита података из евиденције

Члан 152.

Сви видови прикупљања, чувања, обраде и коришћења података спроводе се у складу са законом којим се уређује заштита података о личности.

Подаци у евиденцији, бази података и информационом систему високошколске установе морају бити безбедним мерама заштићени од неовлашћеног приступа и коришћења.

За потребе научноистраживачког рада и приликом израде образовно-политичких и статистичких анализа, подаци о личности користе се и објављују на начин којим се обезбеђује заштита идентитета студената, наставника и других запослених на високошколској установи.

ЈАВНЕ ИСПРАВЕ

Члан 153.

На основу података из евиденције, Факултет издаје јавне исправе.

Јавне исправе у смислу овог закона јесу: студентска књижица (индекс), диплома о стеченом високом образовању, додаток дипломи и друга уверења.

Факултет издаје јавне исправе на српском језику ћириличним писмом.

На територији општине у којој је у службеној употреби и латинично писмо, високошколска установа издаје јавне исправе и на том писму. Текст латиничким писмом исписује се испод текста ћириличним писмом.

На територији општине у којој је у службеној употреби и латинично писмо, високошколска установа издаје јавне исправе и на том писму. Текст латиничким писмом испишује се испод текста ћириличним писмом.

На захтев студента, Факултет издаје јавну исправу о савладаном делу студијског програма, која садржи податке о нивоу, природи и садржају студија, као и постигнуте резултате.

Садржај јавне исправе из става 2 овог члана прописује министар. Диплома и додаток дипломи може да се изда и на енглеском језику. Диплома се оверава сувим жигом Мегатренд универзитета у Београду. Додатак дипломи обавезно се издаје уз диплому.

Диплому и додаток дипломи потписују ректор Универзитета и декан Факултета.

Опис система високог образовања у Републици у време стеченог образовања наведеног у дипломи мора бити приложен додатку дипломе.

Оглашавање ништавним дипломе и додатка дипломи

Члан 154.

Диплома, односно додаток дипломи оглашавају се ништавим:

- ако су издати од неовлашћене институције;
- ако су потписани од неовлашћеног лица;
- ако ималац дипломе није испунио све испитне обавезе на начи и по поступку утврђеним законом и студијским програмом Факултета.

Факултет оглашава ништавом диплому, односно додаток дипломи из разлога утврђених у ставу 1 тачка 2. и 3. овог члана.

Факултет оглашава ништавим и друге дипломе ако утврди да завршни рад, магистарски рад, мастер рад, специјалистички рад или докторска дисертација нису резултат рада кандидата.

Лицу које је стекло, или стекне, право на јавну исправу према прописима који су важили до дана ступања на снагу Закона о високом образовању, високошколска установа издаје јавну исправу на обрасцу прописаном до ступања на снагу овог закона.

На јавне исправе из става 1 овог члана примењују се одредбе чл. 101-103.

Закона о високом образовању.

Министар, по службеној дужности, оглашава ништавом диплому, односно додаток дипломи из разлога утврђених у ставу 1 тачка 1. овог члана.

Издавање нове јавне исправе

Члан 155.

Факултет издаје нову јавну исправу после проглашења оригиналне јавне исправе неважећом у „Службеном гласнику Републике Србије“, на основу података из службене евиденције коју води.

Јавна исправа из става 1 овог члана има значај оригиналне јавне исправе.

На јавној исправи из става 1 овог члана ставља се назнака да се ради о новој јавној исправи која је издата после проглашења оригинала јавне исправе неважећом.

Замена јавне исправе

Члан 156.

У случају кад су евиденција из члана 153. овог статута и архивска грађа уништени или нестали, лице које нема јавну исправу коју издаје високошколска установа може општинском

суду на чијем подручју је седиште или је било седиште високошколске установе поднети захтев за утврђивање стеченог образовања.

Захтев садржи доказе на основу којих може да се утврди да је то лице стекло одговарајуће образовање и потврду да је архивска грађа уништена или нестала.

Потврду да је архивска грађа уништена или нестала издаје високошколска установа на којој је лице стекло образовање или друга установа која је преузела евиденцију, односно архивску грађу, а ако таква установа не постоји, потврду издаје Министарство.

Решење о утврђивању стеченог образовања општински суд доноси у ванпарничном поступку.

Решење из става 4 овог члана замењује јавну исправу коју издаје високошколска установа.

14. ПРИЗНАВАЊЕ СТРАНИХ ВИСОКОШКОЛСКИХ ИСПРАВА И ВРЕДНОВАЊЕ СТРАНИХ СТУДИЈСКИХ ПРОГРАМА

Признавање страних високошколских исправа

Члан 157.

Признавање стране високошколске исправе јесте поступак којим се имаоцу те исправе утврђује право на наставак образовања, односно на запошљавање. Поступак признавања стране високошколске исправе спроводи се у складу са одредбама овог закона, ако међународним уговором није предвиђено другачије.

Високошколска јавна исправа стечена у СФРЈ - до 27. априла 1992. године, у Савезној Републици Југославији, односно Државној заједници Србија и Црна Гора - до 16. јуна 2006. године и Републици Српској не подлеже поступку признавања стране високошколске исправе.

У поступку признавања ради наставак образовања у систему високог образовања, имаоцу стране високошколске исправе утврђује се право на наставак започетог високог образовања, односно право на укључивање у нивое високог образовања.

Наставак образовања и упис вишег образовног степена могу бити условљени обавезом стицања додатних исхода учења или одбијени ако се утврди постојање суштинске разлике између врсте и нивоа постигнутих знања и вештина и услова за упис на одређени студијски програм.

Признавање из става 3 овог члана обавља самостална високошколска установа, на начин и по поступку прописаним Законом о високом образовању и Правилником о признавању страних високошколских исправа ради наставак образовања.

Јавна исправа из става 2 овог члана производи исто правно дејство као јавна исправа издата у Републици Србији.

Висину таксе за трошкове поступка признавања стране високошколске исправе, ослобађање од плаћања таксе и друга питања у вези са трошковима поступка признавања стране високошколске исправе прописује министар.

Вредновање страних студијских програма

Члан 158.

Вредновање страног студијског програма врши се у складу са Законом.

15. ИЗДАВАЧКА ДЕЛАТНОСТ

Члан 159.

На Факултету се организује и обавља издавачка делатност.

Факултет сам или заједно са другим установама, предузећима, удружењима и државним органима може издавати уџбенике, помоћне уџбенике, збирке задатака, скрипте, монографије, стручне часописе и остале публикације које су од значаја за обављање основне научно образовне делатности и развоја и унапређења науке.

Члан 160.

Издавачка делатност Факултета ближе је дефинисана Правилником о издавачкој делатности, где су утврђени задаци, услови рада, организација издавачке делатности и друга питања из ове области.

16. ЈАВНОСТ РАДА И ПОСЛОВНА ТАЈНА

Начин остваривања јавности рада

Члан 161.

Јавност рада остварује се:

- присуством представника средстава јавног информисања седницама Савета, Већа и Студентског парламента Факултета;
- саопштењима, изјавама и интервјуима овлашћених представника Факултета;
- оглашавањем на интернет страницама Факултета;
- издавањем информатора о раду, као и других редовних и посебних публикација;
- поступањем у складу са законом којим се уређује слободан приступ информацијама од јавног значаја;

Пословна тајна

Члан 162.

Факултет ће ускратити давање података јавности уколико су ти подаци пословна тајна.

Пословном тајном сматрају се подаци:

- које ректор Универзитета прогласи пословном тајном, у складу са Статутом Универзитета,
- које декан прогласи пословном тајном, у складу са Статутом Факултета;
- који се односе на начин и мере поступања у случају ванредних околности;
- које као пословну тајну Факултет сазна од других правних лица;
- који се односе на послове које Факултет обавља за потребе других институција, ако су заштићени одговарајућим степеном тајности;
- који садрже понуде на конкурс, до објављивања резултата конкурса;
- други подаци који су Законом или другим прописом утврђени као тајни подаци.

Податке који представљају пословну тајну, другим особама могу саопштавати декан или особа коју он овласти.

Факултет ће ускратити давање података јавности уколико су ти подаци, сагласно посебном закону, државна, службена или пословна тајна.

Податке који представљају пословну тајну Факултета, декан може саопштити или дати на увид само представницима Универзитета које овласти ректор или овлашћеним представницима државних органа у складу са законом.

Исправе које представљају пословну тајну, и које су као такве означене, евидентирају се и чувају у архиви Факултета под посебним бројевима.

Запослени на Факултету дужни су да чувају исправе и податке који су од стране недлежног органа проглашени за пословну тајну.

Дужност чувања пословне тајне траје и по престанку радног односа запосленог. Повреда чувања пословне тајне представља повреду радне дисциплине.

17. ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 163.

На сва питања која нису регулисана овим Статутом непосредно ће се примењивати одредбе Закона о високом образовању, као и одредбе других закона и подзаконских аката.

Члан 164.

Одредбе општих аката које су у супротности са овим Статутом престају да важе даном ступања на снагу Статута и вршиће се непосредна примена Закона о високом образовању и Статута Универзитета и Факултета. Одредбе општих аката које нису у супротности са овим Статутом примењиваће се и после доношења Статута, све до доношења одговарајућих аката у складу са Законом о високом образовању и овим Статутом.

Председник Савета факултета

Проф. др Драган Ђурђевић

